

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Struer Statsgymnasiums årsskrift 1975

Omslagstegning: Jonna Sejg

Vignetter: Ditta Lauridsen

Tryk: Christensens Bogtrykkeri
Bogtrykkergården a-s, Struer

Indhold

- 4 Telefon og træffetider
- 5 *Lars E. Hansen*: Læge Haakon Lund
- 5 *Einar Matthiesen*: Lektor Carl Grove
- 7 *E. Høiberg*: Om gymnasier, fyrtårne og paladser
- 13 *Steen Kragh Madsen*: Historie: Lærebogseksercits eller kildeakrobatik
- 18 En statistisk undersøgelse af rekrutteringen til HF og gymnasiet
- 24 Ekskursion til Genève, Paris og Bruxelles
- 26 Mundtlige årsprøver for 1. g og 2. g
- 28 Fag- og timefordeling
- 30 Skolens personale 1974/75
- 32 Skolens nævn og udvalg
- 33 Eksaminer
- 35 Læst i eksamensfag
- 58 Sportsaktiviteter uden for skoletid
- 58 Musikaktivitet uden for skoletid
- 58 Introduktionsdagene
- 59 Studiedagene
- 59 Skolekomedie
- 60 Fællesarrangementer
- 60 Elevrådet
- 61 Forældrefondet
- 61 Stipendier og legater
- 62 Elevantal
- 62 Afslutning

Telefoner og træffetider:

- 85 01 48 Rektor (træffes 9–9,30)
- 85 03 78 Rektor privat (bedst 17–18)
- 85 02 20 Inspektorkontoret (kontortid 8,30–13,30)
- 85 02 20 Pedel H. Trudsø
- 85 09 39 Lærerværelset
- 85 26 97 Eleverne
- 85 20 37 Kostafdelingens oldfrue
- 85 20 38 Kostafdelingens økonom
- 85 20 76 Kostafdelingens elever
- 85 20 32 Kostinspektør Kragh Madsen, bolig A
- 85 20 34 Kostinspektør W. Jaffke, bolig B
- 85 20 36 Kostinspektør H. Hansen, bolig C

Læge Haakon Lund

27. juni 1898–17. maj 1974.

I skolens årsskrift 1964 skriver lektor Sandfeld i anledning af skolens 25-års jubilæum om dens tilblivelse bl. a.: »Initiativet til (den omtalte) gymnasieplan var udgået fra læge Haakon Lund. Han havde fremsat den første gang ved en privat sammenkomst i sit hjem tidlig på foråret 1932 . . . «

Lektor Sandfeld skildrer videre det store arbejde, der blev lagt i at føre tanken frem til realisation. Seks år måtte gå, hvor megen modgang måtte overvindes, hvor der krævedes overblik og initiativ og udholdenhed. Mange deltog i arbejdet; men det er vist ikke for meget sagt, at dr. Lunds indsats var afgørende.

1938 kunne gymnasiet indvies.

1938–1951 var dr. Lund medlem af skolenævnet, og fra skolelægeordningens indførelse – til han faldt for aldersgrænsen i 1968 – var han skolens læge.

Selvom vi på skolen ikke mærkede meget til dr. Lund – lægeundersøgelserne foregik også uden at vi næsten mærkede det – bevarede han naturligt nok en levende interesse for skolen, og et sidste bevis herfor fik vi i dr. Lunds testamente, hvor en stor sum var skænket Struer Statsgymnasiums stipendiefond.

Da dr. Lund døde havde skolen netop taget den store nybygning i brug. Den tanke, der i 1932 tog form, viste sig bæredygtig.

Vi, der dagligt kan glæde os over at have denne skole som uddannelsessted og arbejdsplads, vil gerne give udtryk for den taknemlighed, vi føler.

Lars E. Hansen

Lektor Carl Grove

† 5/2 1975.

Lektor C. Grove blev ansat ved Struer Statsgymnasium i august 1946. 1955 blev han udnævnt til lektor samme sted. I april 1967 måtte han tage sin afsked.

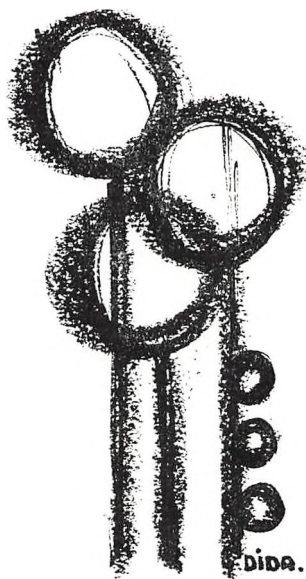
Få dansklærere ved gymnasieskolen har lagt så megen energi i arbejdet med sit fag som netop lektor Grove, og endnu færre har vel været så omhyggelige med det trølse arbejde med de danske stile som han. En sådan lærers grundige og solide arbejde vil altid først og fremmest blive værdsat af de ældre og mere modne elever. Det var derfor ganske særligt i de ældste klasser, at eleverne lærte at sætte pris på lektor Grove og at vurdere kvaliteten af hans store indsats.

Det er ikke for meget at sige, at lektor Grove ved denne sin samvittighedsfuldhed og ved sin helhjertede gåen op i sit fag trak alt for store vekslers på sit helbred, og at dette var medvirkende til det hjernetilfælde, som tvang ham til at tage sin afsked for 8 år siden.

Som hans rektor gennem mere end 20 år mindes jeg ham som en fin, redelig og altid loyal medarbejder.

Struer, den 7/2 1975

Einar Matthiesen

Om gymnasier, fyrtårne og paladser

Nogle betragtninger omkring offentlighedens reaktioner på skoleindvielserne i 1938 og 1974.

I Struer Statsgymnasiums årsskrift 1964 har lektor Gunnar Sandfeld i en stor artikel skildret, hvorledes Nordvestjylland fik sit første gymnasium, der efter mange stridigheder imellem flere nordvestjyske byer i 1938 endelig blev »tildelt« Struer, og i årsskriftet fra 1974 har lektor Arlund Pedersen skildret, hvorledes skolen i 1974 endelig havde fået den hårdt tiltrængte udvidelse af den gamle skole fra 1938 i form af en stor nybygning syd for den gamle hovedbygning – og dette skete først efter næsten lige så mange genvordigheder, blot førtes hovedkampen nu mellem skolen og kommunen på den ene side og staten på den anden side. I det følgende skal det kort skildres, hvorledes offentligheden ved de to lejligheder reagerede.

Det mest slående ved modtagelsen af det nye gymnasium i 1938, når man stifter bekendtskab med den via de gamle samtidige aviser, er den kolossalt store interesse, der vises fra hele byens side. På indvielsesdagen den 15. aug. 1938 deltog så at sige hele byen i festlighederne, »Struer by klædte sig i dag i flag«, som Struer Dagblad så poetisk skriver (15. aug.), og da der i dagene 5.–7. aug. havde været åbent hus, havde der ifølge de tilsynsførende været flere tusinde besøgende, selv om adgangen »for ikke at slide for stærkt på fernis og maling« havde været begrænset til visse dele af skolen.

Det andet man bemærker ved reaktionerne i 1938 er, at der bag de fleste af avisernes rosende bemærkninger ligger gemt en hel del surhed, som givetvis har sin baggrund dels i den bitre strid om gymnasiets placering især imellem byerne Struer, Holstebro og Thisted, og dels i den økonomiske strid med staten hvor Struer i høj grad følte sig ført bag lyset.

Hele baggrunden for striden om placeringen er udførligt behandlet af Sandfeld, og her skal problemet derfor kun kort skitseres. Tanken om en gymnasieskole for Vestjylland var i virkeligheden allerede i 30-erne gammel, men først i 1932 kan man sige, at Struer for alvor kom ind i billedet. Anledningen var, at statsbanerne i dette år af sparehensyn pludselig nedlagde sit 3. distrikt, der siden 1916 havde haft sæde i Struer. Man havde i 1916 for at få distriktet skullet forpligte sig til at opføre en administrationsbygning, der skulle lejes ud til distriktet og endvidere skaffe ca. 60 lejligheder. Det var altså en ganske betydelig udgift, byen havde sat sig i for at få dette distrikt, og nu stod man i 1932 med en stor tom administrationsbygning, som ingen vidste, hvad man skulle gøre med, og hvilket var endnu værre, flytningen af de ca. 70 jernbanemænd medførte en katastrofal ændring i byens

fysiognomi og økonomi. Det var i denne situation, at en kreds af Struerborgere med læge Lund som initiativtager begyndte at arbejde for at få et gymnasium i den gamle DSB-administrationsbygning – ikke så meget fordi man derved troede at kunne rette op på den økonomiske katastrofe ved DSB-flytningen, selv om nogle af byens borgere efterhånden fejlagtigt fik denne opfattelse – men snarere fordi man derved kunne få udnyttet den tomme bygning fornuftigt og også eliminere den utilfredshed, der opstod blandt borgerne i byen, efterhånden som den store bygning gik mere og mere i forfald – at byen så tillige kunne opnå den prestigemæssige sejr at blive gymnasieby før Holstebro, har sikkert også spillet en betydelig rolle.

Efter et indviklet magtspil mellem de to byer Holstebro og Struer lykkedes det endelig i 1936 for Struer at blive den foretrukne by, men det blev dyrt, og heri ligger den anden rod til bitterheden gemt. I 1936 forelå gymnasiekommissionens betænkning, hvori det bl. a. hed: »Dersom Struer med hensyn til bygningsspørgsmålet vil stille sig på samme standpunkt som Holstebro, nemlig at stille en bygning i færdig stand med de krav, undervisningsministeriet stiller, til rådighed, bør Struer foretrækkes frem for Holstebro«. Struer accepterede disse betingelser, men det vakte stor bitterhed, at man nu skulle til at betale for istandsættelsen af denne bygning med et beløb, der svarede til det, man havde investeret i 1916, når det oven i købet skulle være statens skole. Denne bitterhed stikker hovedet frem flere gange også i månederne før gymnasiets indvielse i 1938, f. eks. skriver Struer Dagblad den 14. febr. om det urimelige i, at staten, »som iøvrigt erkendte at skyldte Struer erstatning for statsbanernes 3. distrikt, der var mere værd end 5 gymnasier«, alligevel forlangte, at Struer skulle »betale hele gildet«! Men klarer kommer bitterheden frem i en kronik i Politiken skrevet af forfatteren Johs. Buchholtz, der boede i Struer og tog ivrigt del i byens liv. Følgende citat fra kronikken viser udmærket stemningen:

»Struer, der hidtil navnlig har gjort sig bekendt ved Fabrikationen af gode Radioapparater, vil fra i Aar udvide sin Virksomhed til ogsaa at lave Studenter. Byen har købt sig et Statsgymnasium. Den Slags kan købes, om end de ligesom Tivoliaktier sjældent kommer paa Markedet. Prisen ligger omkring seks Hundrede Tusinde Kroner.

Struer havde første Bud: Frit Hus og Grund, sagde Struer. Men nu lød andre Byers Stemmer: Hus og Grund – ! Det var jo ingen Ting. Holstebro vilde give Hus og Grund med samt Inventar og al anden Indmad. Hvad Thisted vilde give, ved jeg ikke; men det har nok været et pænt Tilbud, for Thyboerne er stoute Folk. Ministeren grublede lidt over Sagen, og da Struer nu engang var kommet først og laa saa pænt i Midten ved et Jernbaneknudepunkt, saa sagde han, at det nok helst maatte blive Struer, men naturligvis paa den Betingelse, at Byen gav Topprisen. Ja, ja! svarede Struer omgaaende,

for der var jo ikke andet at svare, og nu leverer den lille By (6000 Indbyggere) den store Stat (3,7 Millioner Indbyggere) et fuldstændigt Gymnasium med 2 Gymnastiksale, Cykleskur, Flagstang, udstoppede Fugle og sorte Tavler med tilhørende Kridt.

Dette Auktionssystem er ikke opfundet af den nuværende Regering – det er en gammel Skik.

Men alligevel – Staten er vores allesammens Far – den maa ikke gøre Forskel paa sine Børn. Og Pengehensynet er netop at gøre Forskel, for det er jo klart, at en By paa 12.000 Indbyggere kan evne mere end en By paa 6000, ligesom en tyk Mand vejer mere end en tynd. Hvis Staten bestemmer, at der skal oprettes et vestjydsk Gymnasium, saa maa den samtidig kunne dømme om, hvor et saadant ligger bedst, og det alene bør være afgørende.

Hvis nu Herning tilbød Taarnet plus 50 Kr. kontant for at faa Bovbjerg Fyr . . . ?

Der er ikke saa megen Forskel paa et Fyrtaarn og et Gymnasium, som man straks synes. De skal begge ligge dér, hvor de gør størst Nytte. Det med Pengene er noget sært noget, og der burde skrives en Lov, der lød omtrent saaledes: Herefter skal det være forbudt at bestikke Staten med Huse og Penge. Kommuner kan til Nød faa Lov at give et Stykke Jord for at vise deres gode Vilje, men iøvrigt skal Gymnasier og Fyrtaarne ligge nøjagtigt dér, hvor de skal ligge.«

På baggrund af den megen omtale i årenes løb og den bitre kamp om placeringen er det ikke så mærkeligt, at indvielsesdagen fejredes som en folkefest i hele byen – flagene markerede nok lige så meget prestigesejren over Holstebro som glæden ved den nye skole, og det er da også tydeligt at Struer Dagblads referent ved rundvisningen den 5. aug. har meget svært ved at glemme de økonomiske ofre Struer har måttet bøde. Bitterheden over gymnasiets placering kommer naturligvis ikke frem på Struersiderne, men kan stadig spores i referaterne fra de stormfulde møder i Holstebro byråd om oprettelsen af et kommunalt gymnasium, men dette er forbeholdt Holstebrosiderne! Artiklen den 5. aug. har titlen »Et moderne skolepalads«, og deri ligger sikkert gemt mange skatteyderes harme over statens behandling af byen. Han starter med at opfordre borgerne til at tage hen for at se »hvad der er kommet ud af de hundredtusinder kroner som de – – må ofre på statens ny gymnasium. – – Den store bygning, der i en årrække har figureret i Struer kommunes regnskaber som Jyllandsgade 2 med et årligt under-skud på 15000–18000 kr. vil om en halv snes dage blive bortskænket til staten – – , men desværre dog ikke således, at udgiften forsvinder – tværtimod, den bliver fordoblet. Men han tilføjer dog, at »hvis man er i stand til at glemme dette beklagelige faktum kan man have megen glæde af at benytte lejligheden til et besøg«.

Alligevel er der adskillige andre sure bemærkninger i artiklen, en anden bemærkning afspejler den kritik der havde været og formentlig stadig var fra byens andre skoler. Han siger nemlig: »Her er handlet efter princippet: til gæsterne er det bedste ikke for godt, og en del vil sikkert finde anledning til at beklage, at kommunen ikke kan byde eleverne i sin egen skole tilnærmelsesvis så gode forhold«, der nævnes »fysikklasser, der er rene laboratorier med sære apparater og med gas- og elektricitetsinstallationer ved hver elevs plads, samt en overflod af vandhaner og skyllevaske« og den »moderne badeanstalt, som nok kan vække misundelse både hos private og hos elever i kommuneskolen«. Denne misundelse fra borgerskolens side har sikkert været en realitet, idet Sandfeld skriver, at der på borgerskolen »sagdes at råde en vis ængstelse hos nogle af lærerne for, at de skulle blive stillet i skyggen af en gymnasieskoles akademisk uddannede lærerkorps«, og i hvert fald skrev overlærer Isaksen Nørgaard en avisartikel, hvori han bestemt frarådede kommunen at gøre dårlige forretninger med staten og i stedet anvende den ledige administrationsbygning til en påkrævet udvidelse af folkeskolen i byens østlige del.

Bag al festivitas, de fremmødte honoratiores, festtalerne, festsangene, den begejstrede og flagsmykkede by i 1938 ligger altså en betydelig harme, som undertiden er ved at bringe skår i glæden og feststemningen. Struer var blevet gymnasieby og havde vundet en ganske vist efter manges mening lovlig dyrekøbt sejr, men dog en stor prestigemæssig sejr over nabobyerne. Nogle Struerborgere syntes vist, at der gjordes lovlig meget ud af de nye gymnasieelever, en af dem skriver således allerede den 18. aug. i Struer Dagblad, at »det er en påfaldende interesse, statsbanerne viser den halve snes elever fra Holstebro, der søger gymnasiet«, dette i anledning af, at man overvejede at sætte et ekstratog ind i den nye køreplan for at befordre dem hjem fra skole, han mener, man med lige så stor ret kunne kræve et ekstratog sat ind til de 20-25 personer, der dagligt året rundt har ærinde på Holstebro sygehus. Nok var der altså stor fest, men der var også en vis mumlen i krogene. Jeg har dog en smule svært ved at give Dagbladet ret i, at det skulle være en taktløshed arbejdernes fællesrepræsentant, kedelsmed Holm begik ved under festmiddagen den 15. aug. at udbringe et leve for Stauning. Det blev ganske vist kun »besvaret af højst en halv snes mennesker, og de var hørligt beklemt derved«, men Stauning var dog landets statsminister.

Hvis vi dernæst vender blikket mod 1974, så holdt Struer Statsgymnasium den 21. juni dette år officiel indvielseshøjtidelighed for en nybygning, der havde kostet ca. 11 mill. kr. Priserne har jo ændret sig en smule i de fol-løbne år! Men den gamle hovedbygning står stadig og anvendes endnu til undervisningsformål, blot har man lidt svært ved at forstå, at Struer Dagblad for 37 år siden kunne karakterisere denne bygning med dens inventar

som et »skolepalads«. I dag kæmper skolen en kamp med staten for at få rettet blot nogle af de »mest åbenbare skavanker«, som rektor Lars Hansen benævnte det i et interview med Struer Dagblad den 20. juni 1974. Det er især de i 1938 så højt priste fysiklokaler, der nu betegnes som helt utidssvarende, bl. a. på grund af for trange pladsforhold. Men også kemi- og biologifdelingen trænger hårdt til en gennemgribende restaurering og udvidelse – både paladser, fyrtårne og gymnasier kræver jævnlige vedligeholdelser, men også visse fornyelser, og dette gælder specielt gymnasier, hvis de skal kunne honorere de krav, der følger af ændrede undervisningsbestemmelser.

Ser vi på, hvorledes offentligheden reagerede på den nye bygning, som byen og skolen havde fået, er der den klare tendens, at offentligheden slet ikke i samme grad som i 1938 betragtede dette som en begivenhed. Ganske vist skriver Struer Dagblad den 20. juni 1974, at indvielsen »bliver en festdag ikke alene for gymnasiet, men på sin vis for hele byen, fordi det er et usædvanligt smukt og velbygget hus, der er blevet rejst«. Men man viser jo ikke sine følelser på samme måde i 70-erne som i 30-erne, og der var ikke nogen særlig tilkendegivelse af, at hele byen festede, nu var der dog heller ikke gjort noget hverken fra byens side eller gymnasiets for at gøre det til andet end en stilfærdig indvielseshøjtidelighed. På samme måde gik det, da gymnasiet i februar 1974 havde åbent hus, der var ganske pænt besøg, men antallet taltes i hvert fald ikke i tusinder som i 1938, og dagspressen viste ikke større interesse for arrangementet.

Disse ting er der vel ikke noget særligt overraskende ved. For det første var det jo ikke nogen ny institution, man fik til byen som i 1938, men blot en udbygning af en skole som alle betragter som en selvfølge, at man har i Struer, og i betragtning af hvilke skolebyggerier, der er blevet foretaget andre steder, har der vel formentlig heller ikke været noget overraskende i, at turen også ville komme til Struer, måske har en og anden Struerborger rystet en smule på hovedet og mumlet noget om fråds under søndagsturen til byggepladsen, men der er ikke kommet en særlig tydelig offentlig kritik frem, og de eventuelle kritikere har vel også fra »de glade tressere« været vant til at staten byggede flot.

Noget andet er, at man, selv om gymnasiet havde været nyt i 1974, næppe ville have mødt den samme folkelige reaktion på grund af tidsforskellen. Man har talt om »folkelighedens krise« i 1960-erne og 1970-erne, og det er sikkert rigtigt, når journalisten Poul Erik Søe siger, at »da Hal Koch – – – under det tyske voldsnærvær i Danmark blev samlingsmærke, hentede dansk folkelighed sin sidste sejr hjem«. Det gælder både politisk og i det daglige liv i samfundet i en tid, hvor fremmedgjorthed, isolation og ensomhed har været nøgleord i den offentlige debat, at det har været sværere end før at samle mennesker i fællesskab om et arbejde, og derfor vil man også meget

sjældent i 1970-erne opleve et lille samfunds spontane fælles medleven i en sag.

Gunnar Sandfeld taler i sin artikel om det »næsten idylliske« forhold, der i begyndelsen var mellem lærere og elever og mellem skole og hjem, og selv om der nu er ca. 400 elever på skolen, har den dog stadig mange af de mindre skolers fordele, idet vi endnu har en rimelig mulighed for at lære hinanden at kende, og der er ingen tvivl om, at den nye bygning har givet gode betingelser for øget trivsel, ikke blot imellem timerne, men som Arlund Pedersen også nævner, til underholdning og fester. Det er også mit indtryk, at der stadig er stor opbakning om skolen fra forældrenes side, og skolen har i det forløbne år gjort en del for også at åbne sig på anden måde overfor byen, idet den har stillet de nye lokaler til rådighed for en del både kulturelle og politiske arrangementer, som har haft mere tilknytning til byen end til skolen som sådan. Således får byen altså også på denne måde øget glæde af den skole, man fik startet i 1938, efter så mange bitre stridigheder.

E. H.

Historie: Lærebogseksercits eller kildeakrobatik?

Steen Kragh Madsen

Mange af gymnasiets fag er i øjeblikket ude for en voldsom omstrukturering, og for at give et billede af et af de fag, hvis indhold og metoder er blevet ændret meget væsentligt inden for de sidste 10 år, har redaktionen i lighed med sidste år opfordret en af skolens lærere til at redegøre for og vurdere sit fags situation under de nye bestemmelser.

Selv for den, der blev student for kun ca. 10 år siden, erindres gymnasiets historieundervisning som noget med 4 bind P. Munch: »Verdenshistorie« (hvoraf sidste bind vistnok begyndte med den franske revolution 1789!) og et bind Nordens Historie – plus et par kildehæfter klistret på et eller andet sted. Men det, sagen drejede sig om, var at læse og lære historien i dens fulde udstrækning – kort og godt!

Dette princip afløstes senere af knudetovsprincippet, hvor kravet om kendskab til hele det historiske forløb fastholdtes, men dog sådan, at der skulle afses mere tid til fordybelse i enkelte områder (knuderne), bl. a. ved læsning af historiske kilder. Knudetovsprincippet blev dog næsten forladt, inden det nogensinde blev rigtigt indført, og i dag er der intet tov mere, kun knuderne er tilbage, klarest udtrykt i bestemmelsen om, at undervisningen for den ældre histories vedkommende (og det vil sige tiden før 1930!) består i at grave sig ned og beskæftige sig med 3–5 emner, som tilsammen må optage 50 % af den samlede undervisningstid – resten skal bruges til tiden efter 1930 og samfundskundskab. (For HF er princippet nogenlunde det samme, men her har man jo aldrig kendt til andet, og sammenligninger lader sig derfor ikke foretage).

Som eksempel kan nævnes min nuværende 3g, som – hvis deres historiske kundskaber begrænser sig til det, gymnasiet har givet dem! – for tiden før 1930 kun kan forventes at have indsigt i: 1) Rom i republikkens tid, 2) Vikingetiden, 3) Enevælden – specielt fransk enevælde og 4) Danmark ca. 1830–1930. Disse elever bliver altså studenter uden at kende noget til centrale områder og begreber som: Europæisk middelalder, renaissance, reformation, den franske revolution (og hvad deraf fulgte), industrialismen, USA's historie o. m. a. – for ikke at tale om – men det er nu også mindre væsentligt – det galleri af historiske berømtheder, der forvises til ubemærketheden. – Til gengæld kræves dog en mere alsidig gennemgang af samtidshistorien – men hvad er samtidshistorie? Dette begreb er selvsagt underka-

stet løbende revision, i den gamle bekendtgørelse fra 1960 lagdes skellet ved 1900 (ca.), og på historien før 1900 kunne man anvende ca. 75 % af undervisningstiden – i dag ligger skellet som nævnt ved 1930 (og så tilføjes endda, at hovedvægten efter 1930 skal lægges på tiden efter 1945), og der kan kun anvendes 50 % på den »ældre« historie.

Den stærkt øgede vægt på samtidshistorien, men navnlig den yderst udvælgende måde, man går til den ældre historie på, er selvsagt vidnesbyrd om en ændret holdning, man må ville noget andet med historieundervisningen nu end tidligere, man må have fået en ny målsætning. Det ses da også ved et sammenlignende studium af 1971-bekendtgørelsen (den nugældende) og dens forgænger fra 1960.

1960: »Formålet med undervisningen er at give eleverne kendskab til hovedtræk af menneskehedens politiske, økonomiske, sociale og øvrige kulturelle udvikling fra de ældste tider til vore dage, samt forståelsen af, hvad vi bygger vor viden om fortiden på, og hvorledes man drager slutninger ud fra kildematerialet«.

1971: »Eleven skal

- a. erhverve sig indsigt i samfundsforhold og menneskets rolle i samfundet i fortid og nutid, i sin egen og i fremmede kulturkredse, på såvel kulturelle, politiske og sociale som økonomiske områder,
- b. udvikle færdighed i kritisk analyse af samfundsproblemer og de værdiforestillinger, der knytter sig hertil i fortid og nutid og derved erhverve sig forudsætninger for selvstændig stillingtagen til problemerne i samfundet,
- c. erhverve sig forudsætninger for og øvelse i at analysere og benytte historiske og samfundsvidenskabelige kilder og fremstillinger«.

Foruden det allerede omtalte krav i 1960 om »overblik over historien fra de ældste tider til vore dage«, som nu er forladt, springer markante målsætningsforskelle i øjnene. Endnu i 1960 tales om »Kendskab til menneskehedens udvikling«, i 1971 møder vi en helt anden sprogbrug, ikke noget med »kendskab«, »viden« osv., derimod »indsigt i«, »færdighed i kritisk analyse«, »forudsætninger for selvstændig stillingtagen«, »forudsætninger for og øvelse i at analysere . . . «

Disse nye mål, som betegner noget af en revolution for faget, bevirker naturligvis en helt anden undervisningsfacon. Den beskedne del af historien, der vælges ud til periode- eller områdelæsning kan selvsagt ikke behandles ved hjælp af lærebøger, hvis ovenstående målsætning skal opfyldes, men primært på grundlag af historiske kilder, evt. kombineret med sammenlignende læsning af historiske fremstillinger – et eksempel: I en klasse har vi valgt at beskæftige os med Tysklands udenrigspolitik 1933–39. Der startes med en kort gennemgang af perioden på grundlag af en lærebog (lærebøgerne er altså ikke afleveret til papirmøllen, men anvendes nu periodeintrodu-

cerende). Derefter læses og diskuteres et yderst centralt kildeskift, det såkaldte Hossbachmemorandum, hvor Hitler til en snæver kreds af politikere og militære chefer krænger hele sit udenrigspolitiske program ud – eller gør han? Ja, det er just spørgsmålet, som har optaget historikerne ret så meget, fordi det rører ved hele problemet om, hvorvidt Hitler udenrigspolitisk var en fanatiker blindet af eet bestemt mål, eller om han var en ordinær politisk opportunist, en pragmatiker, der blot tog, hvad der mere eller mindre tilfældigt bød sig efterhånden. Derfor læses uddrag af 2 historiske fremstillinger vidt forskellige vurderinger af problemet i almindelighed og af omtalte kilde i særdeleshed, idet vi konfronterer dem med hinanden og med kilden. Samtidig opnår man at give en understregning af, hvordan den historiske virkelighed ikke er noget givet og entydigt, men noget, der konstant er undergivet ny vurdering og revision. Endelig gennemgås, for at give det abstrakte problem en håndgribelig illustration, et konkret eksempel på Hitlers udenrigspolitiske metoder, nemlig den tjekkoslovakiske krise 1938–39 – igen på grundlag af kildemateriale (diplomatiske indberetninger, officielle taler, memoarer, avisartikler m.v.).

Det er indlysende, at denne form for historieundervisning rummer væsentlige fordele: Alt andet lige må diskussion være at foretrække for overhøring, og fordybelse i enkelte emner at foretrække for hastig/overfladisk gennemgang af en stor stofmængde.

Men ulemperne er også til at få øje på: Hvis faget mere eller mindre reduceres til, at få, tilfældige, ikke med hinanden forbundne historiske områder bliver til kildekritisk øvelsesplads, må et nærliggende spørgsmål være (hvis hovedmålet er det snævre ved tekstlæsning at opøve selvstændighed m.v.) hvorfor man da ikke ligeså godt kan kaste sig over moderne tekster og problemstillinger og »opøve« selvstændighed og andre færdigheder herpå. Hvorfor vanskeliggøre tingene og belemre eleverne med alt det gamle stof (som jo tilligemed ofte ikke er så lettilgængeligt som det moderne!)?! Har man tænkt så langt, er der ikke langt til næste spørgsmål: Hvad er da egentlig det selvstændige fag histories funktion (læs: eksistensberettigelse!)? Kunne vi ikke ligeså vel nedlægge faget og lade fag som dansk og samfundsfag om at dele dødsboet (dansk for at køre videre ad tekstlæsningsbanerne – samfundsfag for at meddele den *viden* om den helt moderne tid, som selv den nuværende bekendtgørelse finder rimelig og nødvendig).

Nyordningens fædre og forsvarere vil sikkert svare, at netop ved at vælge *historiske* problemstillinger og tekster ud til det selvstændighedsfremmende arbejde kan man håbe at nå længere, fordi eleverne – og lærerne! – har en distance til stoffet, ikke er personligt engageret i det som i samtidsproblemer. Ligegyldigt hvor i det politiske spektrum, man er placeret, vil man nok kunne se ret lidenskabsløst på f. eks. kongemordet i Finderup 1286 – som til

gængæld har affødt en række spændende kilder, velegnet til metodisk øvelse. Det, man altså kan håbe, er, at eleverne kan tage holdninger og færdigheder opøvet på et ret neutralt historisk stof med sig over i deres aktuelle situation og anvende dem der.

Men hvor prisværdigt dette end måtte være, kan det nu godt forekomme at være en frustrerende snæver funktion. Faget taber en væsentlig dimension, thi det er og bliver utilfredsstillende, at historie i den grad er blevet atomiseret, er blevet reduceret til en række isolerede perioder uden indbyrdes sammenhæng. Det historiske perspektiv, det historiske overblik, den elementære historiske tidsfornemmelse er gået tabt. – Desuden ligger der for mig at se et attentat mod fagets inderste væsen i, at periodevalget i sagens natur må ske ud fra en forhåndsforummelse af, hvad man *tror* vil interessere en selv og andre, man får en art forbrugerholdning til faget: »Hvad kan vi bruge af historisk stof her og nu«? – i værste fald bliver det snævert udvalgte stof til ammunition i den aktuelle debat. Idealet for enhver beskæftigelse med historie må jo dog ellers være at trænge ind i fortiden og søge at forstå den ud fra dens egne forudsætninger, og ikke presse sine egne, samtidsbestemte begreber ned på den. Faren for det sidste forekommer mig væsentligt større med den nye ordning, der lægger op til en yderst selektiv beskæftigelse med fortiden. – Endelig: Gymnasiet og HF er helheder, som historie er en del af, og andre fag kunne – men kan under de givne vilkår ikke – trække på historie som støttefag til deres undervisning. Lærere i andre fag beklager ofte stærkt manglen på elementær historisk orienteringssans hos eleverne, en mangel, som bliver endnu mere forståelig, idet folkeskolen ej heller mere formidler en undervisning i det samlede historiske forløb.

Imidlertid: Den nye ordning rummer trods alt så mange fremskridt, at man nødtigt vil miste fordelene ved den. Alligevel har vi et dilemma: På den ene side kom vi fra en undervisning næsten ensidigt baseret på tilegnelse af lærebogsviden (som nok var glemt en måned efter eksamen, og hvor de væsentlige linjer druknede i den enorme mængde facts, skoven sås ikke for bare træer). På den anden side har vi nu en galoperende kildenarkomani, der kan mistænkes for at ville gøre eleverne til små historikere, alle til hobe. Men kunne man dog ikke tænke sig et kompromis mellem de to, her nok lidt skarpt opstillede, alternativer, så det blev muligt både at nå den fordybende periodelæsning og formidlingen af de længere linjer i historien. Man må kunne lappe på den nuværende ordning og formulere et krav om orientering i de væsentligste historiske begreber og områder, hvilket ikke behøvede at sluge uforholdsmæssig meget tid og gå for stærkt ud over arbejdet med perioderne, som da afgjort er det *pædagogisk* mest udbytterige og spændende. Man savner blot indtil videre den rette grundbog (hvem skriver den!?), en fremstilling, der formåede at give eleverne det så stærkt savnede historiske

perspektiv (så man for fremtiden ikke udsættes for – hvad jeg er blevet – at få Homer placeret i 19. arh.!). At finde en rimelig mellemting mellem de to yderpunkter, lærebogseksercitsen og kildeakrobatikken, må være muligt, måske – i tillempet form – ved en genoplivning af knudetovsprincippet.

En statistisk undersøgelse af rekrutteringen til HF og gymnasiet

Gurli Kramer

Undervisningsforhold var et af de emner, som 2. HF valgte at arbejde med i samfundsfag. Som et led i dette foretog de en statistisk undersøgelse med det formål at finde ud af, om der var forskel i rekrutteringen til HF og gymnasiet på Struer Statsgymnasium.

Det må understreges, at man ikke kan forvente helt gode resultater af en sådan undersøgelse. Dertil er tiden for knap, og eleverne for uerfarne. Det egentlige formål med et sådant arbejde er heller ikke resultaterne, men den erfaring, der kan opnås ved løsning af en sådan opgave. Visse konklusioner kan imidlertid drages af det indsamlede materiale, hvilket vil fremgå af det følgende:

Undersøgelsen omfattede 99 HF-elever og 313 gymnasieelever, 15 gymnasieelever fik man ikke svar fra.

Tabel 1. *Elever fordelt efter køn og alder*

Aldersgrupper	HF			Gymnasiet		
	Mænd	Kvinder	Ialt	Mænd	Kvinder	Ialt
16-20 år	41	43	84	143	169	312
21-25 år	7	4	11	1	—	1
26-30 år	3	—	3	—	—	—
31-40 år	—	1	1	—	—	—
Ialt	51	48	99	144	169	313
Gennemsnitsalder	19,0	18,9	18,9	17,6	17,3	17,5

Medens gennemsnitsalderen for HF-elever er 19 år, er gennemsnitsalderen for gymnasieelever 17 $\frac{1}{2}$ år. Når man tager i betragtning, at gymnasieuddannelsen er 3-årig, medens HF-uddannelsen er 2-årig vil dette sige, at ved den afsluttende eksamen er de, der tager studentereksamen gennemsnitligt eet år yngre end dem, der tager HF-eksamen. Dette er imidlertid ikke udtryk for nogen generel forskel på HF og gymnasiet, men skyldes udelukkende at enkelte elever trækker gennemsnittet for HF i vejret, idet 10 mandlige (20%) og 5 kvindelige (10%) af HF-eleverne er 21 år eller derover. Gennemsnitsalderen for dem, der går i 1. HF i år, er iøvrigt næsten et år lavere end gennemsnitsalderen for 1. HF'erne sidste år.

Tabel 2. *Eleverne fordelt efter afgangsklasse i folkeskolen*

Afgangsklasse	HF			Gymnasiet		
	Mænd	Kvinder	Ialt	Mænd	Kvinder	Ialt
7. klasse	1	1	2	—	—	—
8. klasse	—	—	—	—	—	—
9. klasse	—	2	2	—	2	2
10. klasse	12	4	16	5	2	7
2. real	—	—	—	48	73	121
3. real	38	41	79	91	92	183
Ialt	51	48	99	144	169	313

Denne tabel viser, at ca. 80 % af samtlige HF-elever har afsluttet folkeskolen med realeksamen, og dette er nøje i overensstemmelse med, hvad en landsomfattende undersøgelse har vist. En af ideerne bag oprettelsen af HF var, at denne eksamensform skulle åbne muligheder for dem, der af økonomiske eller andre grunde havde forladt folkeskolen uden eksamen, men senere havde suppleret deres kundskaber op til et niveau, der svarer til 10. klasse. Kun en lille del af eleverne i HF falder indenfor denne ramme.

Et andet formål med HF-uddannelsen var at åbne mulighed for dem, der efter at have været ude i erhvervslivet ønskede at fortsætte en skoleuddannelse. Til belysning af i hvor høj grad HF opfylder dette formål, spurgte man eleverne om tidligere beskæftigelse.

Det viste sig, at 37 (17 mænd og 20 kvinder) var gået direkte fra folkeskolen til HF. Af de 37 går 16 i 2. HF, mens 21 er fra 1. HF. Af de øvrige 62 havde 8 intet erhvervsarbejde haft, men havde gennemgået en eller anden supplerende skoleuddannelse, f. eks. højskole, efterskole etc., (jvf. tabel 4). Af de 54, der har haft erhvervsarbejde har kun 7 gennemført erhvervsuddannelse, medens yderligere 6 har påbegyndt en sådan, jvf. tabel 3.

Tabel 3. *HF-elever fordelt efter tidligere erhvervsuddannelse eller beskæftigelse*

	Mænd	Kvinder	Ialt
Afsluttet erhvervsuddannelse	6	1	7
Påbegyndt erhvervsuddannelse ...	5	1	6
Andet arbejde	17	24	41
Intet arbejde haft	23	22	45
Ialt	51	48	99

Det fremgår af tabellen, at det især er de mandlige elever, der har enten afsluttet eller påbegyndt en erhvervsuddannelse. Pigerne har i højere grad været beskæftiget ved forskelligt løst arbejde, hvilket må ses i sammenhæng med de krav, der stilles om erhvervsarbejde for at blive sygeplejerske, børnehavelærerinde o. l.

Tabel 4. HF-elever fordelt efter skoleuddannelse udover folkeskolen

	Mænd	Kvinder	Ialt
Højskole	7	7	14
Ungdoms- eller efterskole	3	2	5
Erhvervsfaglig skole	9	2	11
Anden form for skole	1	4	5
Ialt	20	15	35

Sociale forskelle mellem HF og gymnasiet.

Til belysning af spørgsmålet om eventuel social forskel i rekrutteringen til HF og gymnasiet, blev der stillet 2 spørgsmål, et angående forældrenes erhverv og et angående forældrenes skoleuddannelse. Derimod afholdt man sig fra, at stille spørgsmål om forældrenes indtægter, da man forudså, at der ville blive stor usikkerhed på sådanne oplysninger. Svarene på de 2 stillede spørgsmål kan ikke udtømmende beskrive social status, og de indsamlede oplysninger kan derfor kun tilnærmelsesvis besvare det stillede spørgsmål.

Tabel 5. Antal elever fordelt efter faderens erhverv

Faderens erhverv	HF		Gymnasiet	
	Antal	pct.	Antal	pct.
Landmand, gartner, fisker	14	14	69	22
Håndværker	12	12	18	6
Tjenestemand eller funktionær ..	30	30	65	21
Arbejdere	6	6	27	9
Selvst. erhvervsdrivende	10	10	51	16
Akademikere	10	10	33	10
Lærere	3	3	21	7
Pensionister	5	5	9	3
Uoplyst	9	9	20	6
Ialt	99		313	

Den almindelige opfattelse af, at der er overvægt af akademikerbørn i gymnasiet i forhold til HF bekræftes ikke af forholdene på Struer Statsgymnasium. Derimod er der nogen overvægt af lærerbørn. Iøvrigt fremgår det af denne tabel, at landmandsbørn tilsyneladende er i overvægt i gymnasiet, hvorimod der er overvægt af børn af håndværkere, tjenestemænd og funktionærer i HF.

Tabel 6. *Forældrenes skoleuddannelse*

	HF			Gymnasiet		
	Mænd	Kvinder	Ialt	Mænd	Kvinder	Ialt
Mindst én af forældrene har:						
Studentereksamen	9	3	12	18	29	47
Mellem- el. realeks.	25	23	48	54	69	123
Begge forældre:						
Uden eksamen	14	20	34	65	65	130
Uoplyst	3	2	5	7	6	13
Ialt	51	48	99	144	169	313

Baggrunden for at indsamle oplysninger om forældrenes skoleuddannelse var en formodning om, at børn af forældre med studentereksamen kunne være mere motiveret til at gå i gymnasiet end andre. Tallene viser en ganske lille forskel på dette område, idet 15 % af eleverne i gymnasiet har en far og/eller mor, der har studentereksamen, medens dette kun gælder for 12 % af eleverne i HF. Tallene er imidlertid små, og forskellen ringe, så nogen konkret slutning kan ikke drages af dette. Samtidig fremgår det, at for 41 % af gymnasieeleverne har ingen af forældrene nogen eksamen, medens dette kun er tilfældet for 34 % af eleverne i HF.

Hvis man til trods for den ovenfor omtalte mangelfuldhed, der ligger i disse oplysninger med hensyn til belysning af social skævhed i rekrutteringen, alligevel forsøger at drage en konklusion angående dette, må det være, at tallene ikke viser en sådan skævhed. Derimod viser de, at det tilsyneladende er børn af andre erhvervsgrupper, der søger gymnasiet, end dem, der søger HF.

64 % af HF-eleverne modtog stipendier til deres studier, hvorimod dette kun er tilfældet for 51 % af gymnasieeleverne. Dette kan måske vise, at HF-eleverne gennemgående kommer fra økonomisk mindre velfunderede hjem end gymnasieeleverne. Dog må man tage i betragtning, at en del af HF ele-

verne er over den alder, hvor forældrenes indtægtsforhold er bestemmende for deres muligheder for at få tildelt stipendier. Det fremgår endvidere af de indsamlede oplysninger, at knapt en trediedel af HF-eleverne har optaget studielån, medens dette kun er tilfældet for 5 % af gymnasieeleverne, der til gengæld i langt højere grad modtager støtte fra forældre eller andre. I denne forbindelse skal det nævnes, at 80 % af gymnasieeleverne er hjemmeboende, medens kun 60 % af HF-eleverne er det.

Erhvervsvalg.

Spørgsmålet om, hvilken uddannelse eleverne havde tænkt at bruge deres eksamen til, gav følgende resultat:

Tabel 7. *Planlagt videreuddannelse*

	HF				Gymnasiet			
	Mænd		Kvinder		Mænd		Kvinder	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Universitet el. lign. . .	8	15,7	6	12,5	25	17,4	18	10,7
Seminarium	6	11,8	7	14,6	4	2,7	15	8,9
Kortere bogl. udd. ¹ . .	4	7,8	14	29,1	7	4,9	26	15,4
Praktisk uddann. . . .	1	2,0	—	—	7	4,9	2	1,2
Ved ikke	32	62,7	21	43,8	101	70,1	108	63,8
Ialt	51	100,0	48	100,0	144	100,0	169	100,0

¹ sygeplejerske, barneplejerske, handelsskoleuddannelse m. m.

For at lette sammenligningen er tallene omregnet til procenttal, men det må bemærkes, at især under HF, er tallene, der indgår i de enkelte grupper, ofte meget små.

Som det fremgår af tabellen har ca. halvdelen af HF-eleverne bestemte planer om fremtidig uddannelse og erhverv, hvorimod dette kun er tilfældet for knapt en trediedel af gymnasieeleverne. Såvel blandt HF-eleverne som blandt gymnasieeleverne er der en større procentdel »ved ikke« blandt mænd end blandt kvinder. Af dem, der har truffet deres valg vil langt den største del af de mandlige elever, og det gælder både gymnasiet og HF, enten på universitet el. lign. eller på seminarium. Kun ca. halvdelen af pigerne har valgt disse uddannelser. Den anden halvdel har planlagt en kortere boglig uddannelse, fortrinsvis til sygeplejerske, barneplejerske, forsgspædagog o.l.

Tabel 8. *Planlagt videreuddannelse for elever i 2. HF og 3. G.*

	HF		Gymnasiet	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
Universitet el. lign.	4	6	7	10
Seminarium	7	1	3	4
Kortere bogl. uddann.	1	8	3	10
Praktisk uddannelse	1	—	6	—
Ved ikke	13	7	35	32
Ialt	26	22	54	56

»Planlagt videreuddannelse« blev optalt specielt for afgangsklasserne, da det kunne formodes, at »ved ikke« procenten her ville være væsentlig lavere end for skolen som helhed. Som det fremgår af tabel 8 er der imidlertid også i afgangsklasserne en stor procentdel »ved ikke«, idet godt halvdelen af 3. g'erne anfører dette, og knapt halvdelen af 2. HF'erne.

Konklusion.

Eleverne i HF-afdelingen er gennemsnitligt halvandet år ældre end gymnasieeleverne, men for det store flertal er der ingen forskel, da gennemsnittet for HF trækkes op af enkelte elever. Der er en tendens til, at en større andel af HF-eleverne kommer direkte fra folkeskolen. Hvis dette fortsætter, kan en lavere gennemsnitsalder ventes i de kommende år.

Ca. 80 % af HF-eleverne og 60 % af gymnasieeleverne har realeksamen. Kun ca. halvdelen af HF-eleverne har haft erhvervsarbejde og meget få har gennemgået en erhvervsuddannelse.

Der er en overvægt af landbobørn i gymnasiet i forhold til HF. Til gengæld er der forholdsvis flere af eleverne i HF, hvis far er håndværker, tjenermand eller funktionær, end tilfældet er i gymnasiet. Der er ingen forskel på procenten af akademikerbørn i de 2 grupper, men procentvis nogle flere lærerbørn i gymnasiet end i HF.

Over halvdelen af eleverne på skolen angiver, at de ikke ved, hvilken uddannelse, de vil vælge. Procenten er noget større for gymnasiet end for HF og noget større for de mandlige elever end for de kvindelige. Af dem, der har besluttet sig, vil langt de fleste af de mandlige elever have en akademisk uddannelse eller på seminarium. Kun halvdelen af pigerne har valgt disse uddannelser, den anden halvdel vil være sygeplejerske, barneplejerske, fritidspædagog el. lign.

Undersøgelsen er foretaget i oktober 1974.

Ekskursion til Geneve, Paris og Bruxelles

I tilknytning til gennemgangen af international politik var den samfundsfaglige gren af 3. g i efterårsferien på en »Europatur«, hvor vi besøgte forskellige internationale organisationer. Vi brugte 3 undervisningsdage foruden ferien på turen, således at den strakte sig over 12 dage. Klassen og de 2 samfundsfaglærere stod i fællesskab for arrangementet. Rejsen foregik med tog. Både i Geneve og i Paris overnattede vi på internationale studenterkollegier, men i Bruxelles glippede arrangementet, således at vi der måtte tage til takke med et billigt hotel.

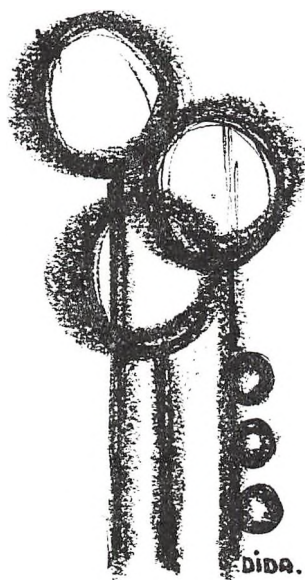
Måneder forud havde vi kontaktet de internationale organisationer, som vi ønskede at besøge. I klassen havde vi diskuteret, hvilke emner vi især gerne ville have belyst de forskellige steder, og programmet kom til at se således ud:

8/10 kl. 14,06	afg. Struer.
9/10 kl. 12,45	ank. Genève.
10/10 kl. 9,15	FN Palais des Nations (guided rundtur).
kl. 10,00	Foredrag om FN's hjælp til flygtninge.
11/10	Fri.
12/10 kl. 7,29	afg. Genève.
kl. 13,30	ank. Paris.
13/10	Søndag – fri.
14/10 kl. 9,30	UNESCO.
	Foredrag og film om UNESCO's arbejde specielt med henblik på udviklingslandene.
15/10 kl. 9,30	OECD.
	Foredrag om den økonomiske krise.
	Film om OECD's oprettelse og arbejde.
	Foredrag om OECD og udviklingslandene.
16/10 kl. 10,30	afg. Paris.
kl. 13,14	ank. Bruxelles.
17/10 kl. 15,00	Den danske EF mission.
	Foredrag om EF's landbrugspolitik.
18/10 kl. 9,30	Besøg i NATO (foredrag, film og diskussion).
kl. 14,00	Besøg på SHAPE (foredrag, film og diskussion).
kl. 20,22	afg. Bruxelles.
19/10 kl. 13,53	ank. Struer.

I tilknytning til samtlige foredrag, var der lejlighed til at stille spørgsmål, og det var tilsyneladende ingen større hindring for eleverne, at det måtte foregå på engelsk.

Imellem møderne var der tid til at være turister. Især Paris fik vi meget ud af på dette område, dels p. gr. a. et vidunderligt vejr, dels p. gr. a. elevernes energi, der gjorde det muligt at vandre byen rundt, således at vi havde mulighed for at opfatte forskellene mellem de forskellige bydele.

For at få så mange som muligt af eleverne med på turen, blev prisen fastsat til 525 kr. Af NATO fik vi et tilskud pr. deltager på 75 kr., desuden fik vi et mindre beløb fra skolens ekskursionskasse, men dette kunne alligevel ikke dække omkostningerne. Derfor aftalte vi på forhånd, at eleverne skulle forsøge at indtjene restbeløbet ved at skrive artikler og holde foredrag om turen.

Mundtlige årsprøver for 1. g og 2. g

Siden 1972 har eleverne ved Struer Statsgymnasium selv kunnet vælge i hvilke fag de ønsker at gå til mundtlig årsprøve i 1. g og 2. g. Alle har dog skullet til prøve i 4 fag, heri indbefattet 1 eller 2 studentereksamensfag som vælges af Direktoratet for Gymnasieskolerne.

Når studentereksamensfagene er kendt, dvs. ca. 8. maj, har eleverne på en liste over de mulige fag kunnet afkrydse hvilke de ønsker at blive eksamineret i. Ved udarbejdelsen af eksamenskemaet er det hidtil lykkedes at tilfredsstille alles ønsker. Det har dog i adskillige tilfælde været nødvendigt at placere elever fra samme klasse på forskellige dage, selv om de ønsker at blive eksamineret i samme fag. Ligeledes har lærerne ofte måttet eksaminere og censurere elever fra forskellige klasser og klassetrin på samme dag, dog altid således at eleverne er blevet eksamineret af deres egen lærer i faget.

Erfaringen fra de 3 år har vist at elevernes valg af fag næsten altid har været særdeles velbegrunderet. I 1s har de foretrukne fag været latin og matematik, dvs. 2 af de 3 fag de afslutter ved udgangen af 2g. I 1m har det foretrukne fag været kemi, tæt fulgt af matematik og fysik. For 2g har grenenes hovedfag, dvs. engelsk og tysk, matematik og fysik eller biologi eller samfundsfag, været de foretrukne eksamensfag. Endelig har mange elever, men med store forskelle fra klasse til klasse, valgt dansk eller fransk, mens et noget mindre antal har ønsket at blive eksamineret i historie.

Ordningen giver en del administrative problemer, især fordi så stort et antal elever har ønsket prøve i matematik, fysik og kemi, samtidig med at de fleste af skolens lærere i disse fag også har måttet virke som censorer ved andre skoler. Denne ulige fordeling har der dog kunnet bødes noget på, ved at tilsynet ved de mundtlige prøver og delvis også ved de skriftlige prøver fortrinsvis er blevet varetaget af lærerne i gymnastik, historie og sprog.

Eksempel på en eksamensdag, nemlig fredag 31/5 1974:
engelsk (CB - AP): kl. 8,00: 2b nr. 12-14, 17-19, kl. 10,00: nr. 21-23, 1, 5,
kl. 12,00: nr. 6-8, 10, kl. 13,30: 2a nr. 6, 8, 9, 16, 20.
historie (EH - PH): kl. 8,00: 2a nr. 15, 23, 5, 10, 13.
dansk (RM - PH): kl. 10,00: 2x nr. 1, 8, 12, kl. 12,00: nr. 19-21.
samfundsfag (GK - LH): kl. 8,00: 2x nr. 14, 16, 18, 4, 6, 7, kl. 10,00: nr. 9,
10, 13, 22 nr. 9, 18, kl. 12,00: 2b nr. 3, 2a nr. 22.

biologi (KW - JN): kl. 8,00: 2x nr. 2, 3, 11, 15, 22 nr. 10.

fysik (PAa - JM): kl. 8,00: 2yF nr. 9, 12-16, kl. 10,30: nr. 18, 21, kl. 12,00:
nr. 2-4, kl. 13,30: 2yN nr. 11.

tysk (PF - NK): kl. 8,00: 1a nr. 1-4, 6, 7, kl. 9,30: nr. 10, 12-14, 1b nr. 1, 3,
kl. 12,00: nr. 4-9, 13, 15, kl. 14,00: nr. 16-18.

kemi (BB - TP): kl. 8,00: 1Z nr. 8-12, 14, 15, kl. 10,00: nr. 16-20, kl. 12,00:
nr. 2-6.

NB: I eksemplet er studentereksamenfag, HF-fag, lokalefordeling og tilsynsførende lærere udeladt, alle ting der figurerer på eksamensskemaet. Skemaet mangfoldiggøres og uddeles til alle elever og lærere.

AP

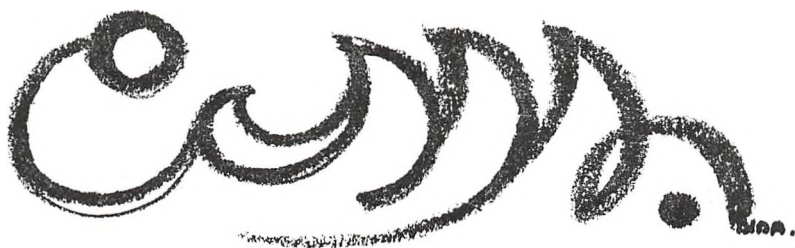

Fag- og timefordeling i gymnasiet

Fag	Sproglig linje					Matematisk linje						
	Fællesfag			Særfag			Fællesfag			Særfag		
				Nysproglig gren	Musikprog- lig gren	Samfunds- faglig gren				Matematisk fysisk gren	Samfunds- faglig gren	Naturfaglig gren
1. 2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	1. 2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.				
Religion	0 - 1 - 2					0 - 1 - 2						
Dansk	3 - 3 - 4					3 - 3 - 4						
Engelsk	4 -	4 - 6	} 3 - 5	3 - 5	} 5 - 0 - 0	5 - 0 - 0						
Tysk	3 -	3 - 5										
Fransk (russisk)	5 - 3 - 3					5 - 3 - 3						
Latin	4 -	4 - 0	4 - 0									
Græsk med oldtidskundskab												
Oldtidskundskab	1 -	2 - 0	2 - 0	2 - 0		1 - 2 - 0						
Historie og samfundskundskab ..	2 - 3 - 3	0 - 1	0 - 1			2 - 3 - 3	0 - 1			0 - 1		
Samfundsfag				5 - 5				5 - 5				
Geografi	2 -			3 - 2				3 - 0		3 - 2		
Biologi	0 - 0 - 3							0 - 3	0 - 3	} 3 - 7		
Biokemi												
Kemi						2 -	3 - 0	1 - 0		3 - 0		
Fysik						3 -	3 - 5	2 - 2		2 - 2		
Matematik	2 - 3 - 0					5 -	5 - 6	3 - 3		3 - 3		
Musik, særfag			4 - 6									
Legemsøvelser	26-13-15	13-12	13-12	13-12		26-12-12	14-15	14-15		14-15		
Musik	2 - 2 - 2					2 - 2 - 2						
	2 - 2 - 1					2 - 2 - 1						
	(2)-(0)-(0)					(2)-(0)-(0)						
Formning og kunstforståelse	(0)-(2)-(1)					(0)-(2)-(1)						
	30-17-18	13-12	13-12	13-12		30-16-15	14-15	14-15		14-15		

Fag- og timefordeling i HF

Fællesfag	Ugentlige timer			
	1. sem.	2. sem.	3. sem.	4. sem.
Dansk	3	3	4	4
Religion	0	0	3	3
Historie	3	3	3	3
Biologi	3	2	0	0
Geografi	3	2	0	0
Matematik	5	5	0	0
Engelsk	4	3	4	4
Tysk	3	3	0	0
Samfundsfag	2	2	0	0
Musik/Formning	2	2	0	0
Idræt	2	2	0	0
<i>Tilvalgsfag</i>				
Biologi	0	0	4	4
Matematik	0	0	6	6
Engelsk	0	1	3	3
Tysk	0	0	5	5
Samfundsfag	0	0	3	3
Musik	0	0	4	4
Formning	0	0	4	4
Idræt	0	0	4	4
3. fremmedsprog	0	3	4	4
Fysik	0	3	6	5
Kemi	0	0	5	5
Psykologi	0	0	3	3

Skolens personale 1974/75

- Andersen, Jørgen Førgaard*, adjunkt: fransk 3b, 2a, 2x, 2z, 1b, 1y, 1z. – Laredo 4, Søndergade, 7600 Struer.
- Arnholz, Winnie*, timelærer: engelsk 1y, 1z, 1q. – Elmevej 6, lejl. 3, 7600 Struer, tlf. 85 23 53.
- Bagger, Cecilie*, lektor: engelsk 3bN, 2bN, 2p, fransk 3y, 2y. – Lyngdalen 21, 8800 Viborg, tlf. (06) 62 96 66.
- Bang, Benedicte*, adjunkt: kemi 2xF, 2zF, 2xyzS, 1x, 1y. – Frejasvej 12, 7600 Struer, tlf. 85 16 12.
- Brønsted, Hans*, adjunkt: matematik 1y, 1z, 1q, fysik 2yF, kemi 1z. Resen gl. skole, 7600 Struer, tlf. 86 14 75.
- Fuglestved, Per*, seminarielektor: psykologi 2PQ (1. sem.). – Degneparken 10, Nr. Nissum, 7620 Lemvig.
- Gade, T. Unmach*, lektor: dansk 3a, 3b, 1a, musik 3g, 2PQ. – Måbjerg, 7500 Holstebro, tlf. 42 03 40.
- Hald, Helga Bech*, gymnastiklærerinde: gymnastik 3ax, 3z, 2ax, 2by, 1ax, 1q. Nørgårdsvej 45, 7600 Struer, tlf. 85 02 91.
- Hange, Esther*, lektor: engelsk 1a, 1b, 1x, 1q, bibliotekar. – Bøgevej 5, 7600 Struer, tlf. 85 12 87.
- Hansen, Hans*, adjunkt: historie 3b, 3z, 2b, 2p, 1q, oldtidskundskab 2z, 1a, 1b, 1x, kostskoleinspektør. – Lærerbolig C, Jyllandsgade 5, 7600 Struer, tlf. 85 20 36.
- Hansen, Lars E.*, rektor: historie 3y, 2x. – Tårngade 17, 7600 Struer, tlf. 85 03 78.
- Hoffmeyer, Ulla*, adjunkt: fransk 3a, 2b, 1x, 2PQ, 1PQ (2. sem.), latin 2aN, 1a. Særkærparken 79, 7500 Holstebro, tlf. 42 43 60.
- Hove, Søren*, adjunkt: dansk 3z, 2a, 2z, 1y, 1q. – Degneparken 12, Nr. Nissum, 7620 Lemvig, tlf. 89 10 90.
- Høiberg, Erling*, adjunkt: historie 3a, 2z, dansk 2p. – Nørmarksvej 29, lejl. 18, 7600 Struer, tlf. 85 00 58.
- Høy, Paul Erik*, adjunkt: dansk 3x, 3y, 1b, 1x, historie 2y, 1a, 1y. – P. Bangsvej 20, 7600 Struer, tlf. 85 25 26.
- Jaffke, Margareta*, gymnastiklærerinde: gymnastik 3by, 2z, 1by, 1z, 1p. Lærerbolig B, Jyllandsgade 5, 7600 Struer, tlf. 85 20 34.
- Jaffke, Walthar*, gymnasielærer: gymnastik 3ax, 3by, 3z, 2ax, 2by, 2z, 1ax, 1by, 1z, 1p, 1q, kostskoleinspektør. – Lærerbolig B, Jyllandsgade 5, 7600 Struer, tlf. 85 20 34.
- Johannsen, Jobs.*, studielektor: tysk 3aN, 3bN, 1a, økonomiinspektør. Grønningen 15, 7600 Struer, tlf. 85 04 63.
- Kramer, Gurli*, adjunkt: samfundsfag 3abxzS, 2abS, 2PQ. – Aal, 7830 Vinderup, tlf. 44 13 77.
- Kaae, Nete*, adjunkt: tysk 1p, 1q, gymnastik 2PQ, erhvervsvejledning. Tirsbjergvej 20, Bredballe, 7100 Vejle, tlf. (05) 85 60 61.
- Lauridsen, Ditta*, kunstmaler, timelærer: formning 3x, 3z, 2b, 2z, 1p. Nørkjær, Bøvlingbjerg, 7650 Bøvling.

- Laustsen, Kristian*, timelærer: musik 2g, 1a, 1b, 1x, 1y, 1z, 1pq
Frydenlunds Allé 75, 8210 Århus V.
- Madsen, Jens Åge*, adjunkt: matematik 2xF, 2q, fysik 1PQ (2. sem.), kemi 2yF, 2xyzN, 2PQ (1. sem.), studievejleder for HF – Bremdalvej 11, 7600 Struer, tlf. 85 25 23.
- Madsen, Steen Kragh*, adjunkt: historie 3x, 2q, engelsk 2aN, 2abS, 2PQ, kostskoleinspektør. – Lærerbolig A, Jyllandsgade 5, 7600 Struer, tlf. 85 20 32.
- Mathiesen, Finn*, lektor: religion 3a, 3b, 3x, 3y, 3z, 2p (1. sem.), oldtidkundskab 2a, 2b, 2x, 2y, 1y, 1z. – Borumvej 6, Nr. Nissum, 7620 Lemvig, tlf. 89 13 61.
- Mønsted, Bent*, adjunkt: matematik 3yF, 3xyzN, 2PQ, fysik 3xzS, 2zF.
Sv. Olufsenvej 13, 7600 Struer, tlf. 85 09 31.
- Mønsted, Inger*, adjunkt: matematik 3xzS, 2b, 2yF, 2zF, 2p. – Sv. Olufsenvej 13, 7600 Struer, tlf. 85 09 31.
- Nielsen, John*, adjunkt: biologi 3a, 3xzS, 3xzF, 3yF, 2xyzN, 1q. – Ringgade 128, 7600 Struer.
- Nielsen, Per Damkjær*, årsvikar: fysik 3xyzN, 2xyzSN, 1z, 2PQ. – Strandvejen 29, 7600 Struer.
- Nielsen, Ulrik Hasle*, timelærer: geografi 2yF, 2zF, 1b, 2q, 1q.
- Pedersen, J. Arlund*, studielektor: engelsk 3aN, 2q, 1PQ (2. sem.), fransk 3x, administrativ inspektør, studievejleder for HF. – Ølbyvej 65, 7600 Struer, tlf. 85 16 54.
- Petersen, Leif Bo*, adjunkt: samfundsfag 2xyzS, 1p, 1q, historie 2a, 1b, 1x, 1z, 1p.
Midgården 3, 7500 Holstebro, tlf. 42 80 53.
- Petersen, Tove*, adjunkt: geografi 3abS, 3xzS, 3xyzN, 2abS, 2xyzS, 2xyzN, 2xF, 1a, 2p, 1p. – Elmevej 6, lejl. 2, 7600 Struer.
- Riis-Jensen, Martin*, gymnasielærer: matematik 1a, 1b, 1p. – Tjørnevænget 2, 7600 Struer, tlf. 85 13 96.
- Ravn, Ane*, timelærer: dansk 2b, 2x, 2y, 1z, 1p. – Sdr. Vestermark, Skave, 7500 Holstebro.
- Rørtoft-Madsen, Helge*, adjunkt: dansk 2p, religion 2a, 2b, 2x, 2y, 2z, 2p (1. sem.).
Elmevej 3, lejl. 24, 7600 Struer.
- Sejg, Jonna*, kunstmaler, timelærer: formning 3a, 3b, 3y, 2x, 2PQ, 1q.
Dybe sdr. skole, 7640 Ramme, tlf. 89 50 55.
- de Sivry Petersen, M.*, timelærer: fransk 3z, 1a, latin 2bN, 1b. – Søndergade 5, 7600 Struer.
- Strømberg, Erik*, adjunkt: fysik 3xzF, 2xF, 1x, 1y, matematik 2a, lærerrådsformand.
Grønnedal 62, 7600 Struer, tlf. 85 21 49.
- Wöldike, Kirsten*, adjunkt: biologi 3b, 3xyzN, 2PQ, 1p. – Sevel Skovly, 7830 Vinderup, tlf. 44 83 40.
- Zickert, Willy*, adjunkt: tysk 2aN, 2bN, 1b, 1x, 2PQ, formning 2a. – Elmevej 4, lejl. 6, 7600 Struer.
- Aaboe, Peter*, adjunkt: matematik 3xzF, 2xyzNS, 1x, fysik 3yF. – Særkærparken 86, 7500 Holstebro, tlf. 42 53 27.

Pædagogikum: Praktisk pædagogisk kursus er i efterårssemestret gennemgået af cand. mag. *Aksel Goth* i tysk hos lektor *Johannsen* og adjunkt *N. Kaae*.

Pedel: *H. Trudsø*.

Pedelmehjælper: *B. Munkholm*.

Kontorpersonale: *E. Makholm*, *H. Morsing*, *U. Flyvholm*.

Kostafdelingen: Økonoma: *K. Damgaard*. – Oldfrue: *S. Hejlesen*.

Skolens nævn og udvalg

Skolenævnet

Valgt af forældrene: Henning Vej, 6980 Tim; Axel Nørgaard, Fuglebakken 46, 7600 Struer; Andreas Buskov, »Buskov«, Bjert, 7830 Vinderup; Katharina Gammelgaard Poulsen, Aagade 12, 7620 Lemvig. – *Suppleanter:* C. C. Wriedt, Struer; Martin Gade, Odby; Else Marie Bredgaard, Uglev; Asger Karlsen, Struer. – *Skolens repræsentanter:* Rektor, formand for nævnet; J. Arlund Pedersen; John Nielsen.

Lærerrådet

E. Strømberg, formand; P. Aaboe, næstformand; B. Bang, sekretær.

Samarbejdsudvalget

Rektor, formand for udvalget; J. Arlund Pedersen; E. Strømberg; Ulla Hoffmeyer; Steen Kragh Madsen; samt skiftende elevrepræsentanter.

Elevrådet

Niels Arne Lund-Sørensen, 2y; Leif Jensen, 1p; Lene Hermansen, 1a; Tom Hansen, 1b; Anette Nielsen, 1y.

Biblioteksudvalget

E. D. Hange, bibliotekar; John Nielsen; Bent Mønsted; Paul Erik Høy; Kirsten Kristiansen, 3b; Ditta Nielsen, 2x; Niels Arne Lund-Sørensen, 2y; Leif Jensen, 1p; Elisabeth Jespersen, 1a.

Stipendienævnet

Rektor; J. Arlund Pedersen; Jens Aage Madsen.

Mødepligtsnævnet for HF

J. Arlund Pedersen; Jens Aage Madsen; Nete Kåe; Leif Bo Petersen; Poul Neergaard, 2p; Else Andersen, 2q; Leif Jensen, 1p; Peter Skovgaard, 1q.

Årsskrift

Paul Erik Høy, E. Høiberg, Steen Kragh Madsen, Bent Mønsted, J. Arlund Pedersen.

Teaterkreds

Rørtoft-Madsen.

Eksamener

Studentereksamen 1974

Den sproglige linie: 36 elever

a

1. Andersen, Alice, Vinderup	10. Madsen, Bill Christian, Struer
2. Andersen, Inger, Tim	11. Mehlsen, Lisbet, Struer
3. Hansen, Nanette Sønderby, Herning	12. Nielsen, Flemming, Gimsing
4. Høiberg, Ivan, Vinderup	13. Nielsen, Kirsten Grønbæk, Nr. Nissum
5. Johannesen, Annemette, Vinderup	14. Nielsen, Mette Ingelise, Struer
6. Jensen, Randi, Videbæk	15. Paluszewska, Bibiana, Struer
7. Kristensen, Emma Marie, Tim	16. Steffensen, Johanne Bodil, Struer
8. Larsen, Hanne Prip, Humble	17. Vedel, Karen Arnfred, Thyholm
9. Lund, Ellen Birgitte, Struer	18. Aarkrogh, Bjarne, Struer

b

1. Andersen, Anne-Lisbeth Ulfkjær, Gimsing	9. Larsen, Helle, Lemvig
2. Bjerg, Bodil Christensen, Vedersø	10. Ludvigsen, Hans, Hjerm
3. Bruun, Bruno Dahl, Hjerm	11. Lysgaard, Kirsten Bæk, Struer
4. Christiansen, Per Erling, Struer	12. Madsen, Lis, Vedersø
5. Hermansen, Anne Birgitte, Lemvig	13. Møller, Tove, Struer
6. Jensen, Bente Lisby, Vandborg	14. Nielsen, Lisbeth Krabbe, Struer
7. Knudsen, Anne-Grethe Borgholm, Lyngs	15. Odgaard, Eva, Resen
8. Kristensen, Henrik Skov, Struer	16. Rahbek, Olfert Henning, Gudum
	17. Thoustrup, Inger Margrethe, Veno
	18. Weisbjerg, Jette Lund, Uglev

Den matematiske linie: 58 elever

x

1. Bengtsen, Jette, Lemvig	10. Jensen, Harald Stokvad, Silkeborg
2. Billeskov, Peter, Hvidbjerg	11. Jensen, Jens Christian, Struer
3. Birn, Annette, Struer	12. Johannesen, Karl Tølbøl, Bedsted
4. Bjerregaard, Ernst, Jegindø	13. Kristensen, Bente Marianne Nør- gaard, Fur
5. Bredgaard, Asger, Uglev	14. Lund, Ole, Struer
6. Bredgaard, Torben Bo, Uglev	15. Nielsen, Ulrik Hasle, Ølby
7. Christensen, Niels Viggo Lynghøj, Struer	16. Petersen, Jes Ole, Struer
8. Csizmadia, Theresa, Struer	17. Retpen, Karen Blicher, Struer
9. Filtenborg, Jens Gudik Godsk, Struer	18. Sørensen, Knud Damgaard, Struer
	19. Wriedt, Helle, Gimsing

y

1. Andresen, Jørgen, Struer
2. Bartholdy, Jørgen Mendelssohn, Struer
3. Byskov, Henny, Struer
4. Hansen, Mogens, Struer
5. Jensen, Birthe Høgh, Humlum
6. Kristensen, Karsten Haderup, Rønbjerg
7. Larsen, Anette, Ejising
8. Larsen, Finn Lynggaard
9. Madsen, Else Marie Grimstrup, Hjern
10. Pedersen, Jens Peter, Struer
11. Ravnholt, Aage, Resen
12. Strandby, Uffe, Sahl
13. Stensgaard, Jens Erik, Struer
14. Straarup, Ejvin, Skibby
15. Sønderkov, John, Struer
16. Tarpgaard, Elin Marie, Vedersø
17. Vinten, Claus, Ulfborg

z

1. Andersen, Knud Vium, Gudum
2. Bach, Karsten, Tim
3. Christensen, Benny, Lomborg
4. Fenger, Asta Irene Stausbøll, Lemvig
5. Graversen, Kent Kjærgaard, Struer
6. Jensen, Else Kjær, Hirtshals
7. Jensen, Marinus, Ulfborg
8. Jørgensen, Jan Ole, Struer
9. Krarup, Jens, Lemvig
10. Kvorning, Ole, Ølby
11. Lund, Margit Trier, Tørringhus
12. Munkholm, Elin, Struer
13. Nielsen, Kirsten Handberg, Struer
14. Nielsen, Klaus, Vinderup
15. Olesen, Henning, Bjert
16. Pedersen, Kurt Lund, Struer
17. Pilgaard, Bent Jensen, Harboøre
18. Rasmussen, Steen Byskov, Gimsing
19. Reinholdt, Susanne, Struer
20. Sørensen, Erling Krebs, Gimsing
21. Voergaard, Niels, Struer
22. Wrist, Ditte, Harboøre

Realeksamen 1974

1. Andersen, Birgitte Ulfkjær, Gimsing
2. Andersen, Hanne Birgitte, Struer
3. Gasseholm, Ole Bach, Struer
4. Hansen, Karl Dahl, Humlum
5. Hansen, Karin Kristiane, Humlum
6. Hansen, Per William, Gimsing
7. Jepsen, Mogens Harrits, Struer
8. Jørgensen, Hanne Frank, Struer
9. Kjælde, Irene Breumlund, Struer
10. Laursen, Stig, Gimsing
11. Madsen, Dorte, Struer
12. Pedersen, Kaj Thusgaard, Gimsing
13. Skou, Birgitte, Lemvig
14. Tejblum, Marek, København
15. Vedel, Anders Jakob, Thyholm

Læst i eksamensfag

Dansk

3a (T. Unmack Gade)

1800–1920: Steffens: Romantikens evangelium, digte af Novalis, Øhlenschläger, Grundtvig; poetisk realisme: P. M. Møller og Blicher; Johs. Jørgensen: Symbolisme, digte af Johs. Jørgensen, Rode og S. Claussen. Thøger Larsen, Johs. V. Jensen: Kongens fald. Efter 1920: Vi har dels søgt at følge litteraturens udvikling med baggrund i historie og samfund; Sønderby: Midt i en jazztid, beg. af Paludan; Jørgen Stein, Kirk, Branner: Rytteren, Villy Sørensen, digte af Tom Kristensen, Herdal, Morten Nielsen, Sarvig, Malinowski, Rifbjerg, dels læst *temalæsning*: børneskildringer – Knuth Becker, Branner, Martin A. Hansen, Lagerkvist, Vesås, Rifbjerg, Ronild, Niels J. A. Schou. Naturalisme og impressionisme. 1870–90: »Tværsnit 1870« er anvendt sammen med en del tekster af J. P. Jacobsen, Bang, Pontoppidan: Nattevagt, Ibsen: Et Dukkehjem (som dog også gik ind i en genrelæsning m. Den politiske Kandestøber og Mutter Courage). Før 1800: Eventyr, sagn og legende efter Tegner i dansk litteratur, før 1800, sammenholdt med samme genrer hos H. C. Andersen, Blicher, Lagerløf, Jæger og Villy Sørensen. *Triviallitt.*: Cavling: Tina. *Ikke-fiktive tekster*: Reklamer, annoncer, læserbreve, ledere, interviews, reportager, kronikker, lærebogsafsnit. Litterær kritik tænkes læst med støtte i Mette Winge og Uffe Andreassen.

3b (T. Unmack Gade)

1800–1920: Steffens, Øhlenschläger, Grundtvig, Novalis, H. C. Andersen, Blicher, Årestrup, Johs. Jørgensen, Rode, Claussen, Hamsun, Andersen-Nexø, Thøger Larsen-digte, Johs. V. Jensen: Jørgine, Hos fuglene. Efter 1920: Til læsning af 20'erne er benyttet studierien. Derefter Herdal, Kirk Halfdan Rasmussen, Ole Wivel, Martin A. Hansen, Hejlskov Larsen: Om at læse moderne poesi, Vesås, Dagerman. *Tema*: Ungdomsproblemer: Rifbjerg: Den kroniske Uskyld, Sønderby: To mennesker mødes, Sandemose: Knuste ruder og kontakt, Panduro: De uanstændige. Forfatterskab: Lagerkvist: Barrabas, Tv-udsendelse af Gæst hos virkeligheden, Dværger, væsentlige steder af Det evige smil, Bøddelen og trilogien, nogle digte fra Aftonland. Far och jag. *Naturalisme og impressionisme*: Bang: Ludvigsbakke, Ibsen: Et Dukkehjem, Strindberg: Et Dukkehjem og nogle artikler, Pontoppidan: Nattevagt, korte tekster af Brandes, J. P. Jacobsen og Drachmann. Før 1800: Temaer før 1800: Kønsrollemønstret, suppleret med Th. Gyllemborg: Lille Karen og Dines Johansens analyse i Dansk Kortprosa. *Triviallitt.*: Nogle »problemløsningsnoveller« fra Søndags-BT. *Ikke-fiktive tekster*: Reklamer, annoncer, læserbreve, ledere, interviews, reportager, kronikker, lærebogsafsnit. Litterær kritik tænkes læst med støtte i Mette Winge og Uffe Andreassen.

3x (P. E. Høy)

Som *genre før 1800* har klassen læst folkeviser: Ridder Stigs Bryllup. Torbens datter. Ebbe Skammelsøn. German Gladensvend. Eluer Høy. Som *periode* har klassen læst Dansk litteratur 1870–1890: J. P. Jacobsen: Mogens, af Niels Lyhne, Arabesk. Drachmann: Engelske socialister, Improvisation ombord, Jeg hører i natten. Pon-

toppidan: Det forjættede land, Ørneflugt, Illum Galgebakke. Bang: Frøkenen, Irene Holm. Høffding: Positivismen. Darwin: Menneskets afstamning. Tekster fra Idehistorien. Som orientering om *litteraturen fra 1800–1920* har klassen læst: Oehlenschläger: Guldhornene, Morgenvandring. Staffeldt: Indvielsen. Grundtvig: Strandbakken ved Egelykke. Blicher: Høsekræmmeren. Winther: Min Skat, Bolero. Aarestrup: Paa Søen. Andersen: Nattergalen. Jørgensen: Symbolisme, Bekendelse, Confiteor. Stuckenberg: Bekendelse. Clausen: Buddha. Jensen: Fusijama, Hverdagens, Cecil. Aakjær: Når Rugen skal ind. Skjoldborg: af Gyldholm. Af litteratur fra *perioden 1920–idag* er læst *kronologisk*: Tom Kristensen: Det blomstrende slagsmål, Landet Atlantis. Sønderby: af Midt i en Jazztid. Gelsted: Munkene og Homer. Helge Rode: af Krig og Ånd. Scherfig: Idealister. Kirk: af Fiskerne. Munk: Før Cannae. E. Knudsen: Sagn. Wivel: Kandestederne, Kristustid. Morten Nielsen: Døden. Rasmussen: Efter Bikini. Bjørnvig: Anubis. M. A. Hansen: Paradisæblerne. Jæger: Vandring i vinterskov. Sarvig: Husene. Rifbjerg: Gøg, Spurv, Saglighed, Frække Jensen. Harder: På cycle. Benny Andersen: Den kritiske frø. Ørnsbo: De der bli'r i byen. Malinovski: Lumumbas mordere. Og *Tematiske*: Loven: (Platon: af Kriton. Sofokles: Antigone. Fortalen til Jyske lov. August Grøll af Forbrydertyper hos Shakespeare. Jacob Knudsen: af Lærer Urup.) Hans Kirk: Boel Hans. Aksel Larsen: Arbejdernes kamp standser aldrig. Abell: Anne Sophie Hedvig. M. A. Hansen: Om stikkerlikvidationer. Nis Petersen: Kain. Maje Ekelöv: Rapport fra en gulvspand. Anders Bodelsen: Snyder. Tekster omkring Verdensbankdemonstrationen. Malinovski: Demonstration. Dagermann At döda et barn. Steinbeck: af Vredens druer. Bødker: Vædderen. Strandgård: Kriminalitet. Villy Sørensen: De forsvundne breve. Henning Kehler: af Russiske kroniker. Myrdal: Strykoppets frihet. Görling: 491. Broby-Johansen: Forsvarstale. (P. M. Møller: Kunstneren mellem oprørere.) 5 avisartikler. Og som *enkeltekster*: Panduro: Tur i natten. Seeberg: Eftersøgningen og andre noveller. Rifbjerg: Foster. Kanarieflugens begravelse. Bødker: Følgesvenden. Rifbjerg: Weekend. Kampmann: Støtte. Bodelsen: En hård dags nat, Signalet. Scherfig: Den forsvundne fuldmægtig. Sønderby: To mennesker mødes. Af *svensk litteratur* er desuden læst: Strindberg: Hemsöborna. Lagerlöf: Kejserinnans Kassakista. Fröding: Idealism og realism, Skalden Wennerbom. Söderberg: Pälsen, Kysen. *Norsk*: Vessaas: Siste mann heim. *Triviallitteratur*: Et nummer af Familiejournalen (noveller, tegneserier, reklamer, artikler). *Sagprosa*: Avistekster. Koda Introduktionshefter. Lærebogstekster. *Litterær kritik*: Anmeldelser af Panduros fjernsynsspil i aviserne 3. og 6. januar 1975. Som *introduktion* er gennemgået: Hans-Jørgen Nielsen: Ikke blot hende. Clausen: I en frugthave. Aarestrup: Angst. Branner: De blå undulater. Holberg: Erasmus Montanus. Dele af Hejlskov Larsen: Øvelser i poesi. Dele af Schiødt: Dansk sprog og stil. Litteraturhistorie: Brønsted og Møller Kristensen. Jensenius.

3y (P. E. Høy)

Som *genre før 1800* har klassen læst folkeviser: Harpens kraft. Elverhøj. Dronning Dagmars død. Torbens datter. German Gladensvend. Som *periode* er læst Dansk litteratur 1870–1890: Holger Drachmann: Engelske socialister, af Lars Kruse. J. P. Jacobsen: af Fru Marie Grubbe, To Verdener. Herman Bang: Af Ved Vejen, Frøkenen, Irene Holm. Impressionisme. Henrik Pontoppidan: Ørneflugt, af Lykke-Per, af Illum Galgebakke. Henrik Ibsen: Vildanden. Karl Larsen: Hans Peter Egeskov. Gustav Wied: Et lille mellemværende. Louis Pio: Murerstrejken 1872. Holstebro Avis: Notitser fra 1872. Georg Brandes: af Hovedstrømninger. Til orientering om litteraturen fra 1800–1920 er læst: Schack Staffeldt: Indvielsen. Oehlenschläger:

Guldhornene. P. M. Møller: af En dansk students eventyr (2. og 4. kap.). Aarestrup: Tidlig skilsmisse. Andersen: Nattergalen, Klokkeren. Johs. Jørgensen: Symbolisme, Bekendelse, Confiteor. Stuckenberg: Bekendelse. Clausen: Buddha. J. V. Jensen: Fusijama, Hverdagene, Cecil. Aakjær: Når Rugen skal ind. Skjoldborg: af Gyldholm. Knudsen: af Gjæring. Af litteratur fra *perioden 1920 til idag* er læst *kronologisk*: Tom Kristensen: Det blomstrende slagsmål, Landet Atlantis. Knud Sønderby: af Midt i en Jazztid. Gelsted: Munkene og Homer. Rode: af Krig og Ånd. Scherfig: Idealister. Hans Kirk: af Fiskerne. Kaj Munk: Før Cannae. Wivel: Kandestederne, Kristustid. Morten Nielsen: Døden. Erik Knudsen: Sagn. Bjørnvig: Anubis. Diskussion mellem E. Knudsen og O. Wiwel i Århus Studenterforening. Rasmussen: Efter Bikini. M. A. Hansen: Paradisæblerne. Jæger: Vandring i vinterskovene. Ole Sarvig: Husene. Rifbjerg: Gøg, Spurv, Saglighed, Frække Jensen. Harder: På cycle. Benny Andersen: På høje tid, Den kritiske frø, Jess Ørnsbo: De der bli'r i byen. Malinovski: Lumumbas mordere, Myggesang. Højholt: Udenfor, Indskrift, Digtet Digtet Digtet, 59 (fra 6512). Inger Christensen: Hvad er min døde sprukne Krop? Corydon: Parkscene med hund. S. Å. Madsen: Smukke ting omkring dig. Jan Erik Vold: Det betyr. Benny Andersen: af Svantes viser. Og *tematisk*: 1. Individ og Samfund: Ebbe Skammelsøn. Frank Jæger: Tamt vildt. Bødker: Vædderen. Seeberg: Spionen. Ipsen: Tårnet. Benny Andersen: Bukserne. Gelsted: Reklameskibet. Schade: af Sjøv i Danmark. Munch-Petersen: Til mine forældre, Bøn. Wivel: Vrede unge mænd. Panduro: Rend mig i traditionerne. Drachmann: Engelske socialister. – 2. Samfundsproblemer: Diktonius: Hunger i London. Neksø: af Flyvende Sommer, af Pelle Erobreren. Lars Ahlin: Fångnas glæde. Martinson: Frisøndagen. Lindorm: En död arbetarhustru. Lenngren: Grevinnans besøg. Ahlin: Sög pappa, Madeleine. Pontoppidan: af Sandinge menighed. Sønderby: af To mennesker mødes. Branner: Pengemagt, af Rytteren. Pontoppidan: Nådens brød. 5 avisartikler. Schou: Pigen der havde alt. Uddrag fra Kampmans romaner. Maja Ekeløv: af Rapport fra en gulvspand. Herdal: Tidsel, Teglværksarbejderen og den grønne skov. Tage Skou-Hansen: Stump. Jørgen Nielsen: Lavt land. J. V. Jensen: Jørgine. Christensen: En rabarberdreng vokser op. *Triviallitteratur*: Anders And. Samfundsordenen i Andeby. Radiserne. Rip Kirby. Fantomet. Alfredo. Karen Brasen: Lånte døgn. Marshall Grover: Bill og Benn bistår brudene. Dupliserede danskoptekster. *Sagprosa*: tekster fra Kodahefterne og forskellige avisinterviews. Lærebøger. *Litteraturforskning*: Hejlskov Larsen: Øvelser i poesi. St. St. Blicher: Præsten i Thorning med tilhørende Tolkninger af Søren Baggese, Johs. Nørvig og Jeppe Aakjær. H. C. Andersen: Skyggen med tilhørende tolkninger af Villy Sørensen og Hans Brix. Litteraturhistorie: Jensenius.

3z (S. Hove)

Grundbøger. Brønsted & Møller Kristensen: Danmarks litteratur efter 1870. Brodersen & Møller Kristensen: Litteraturudvalg. J. Pedersen: Temaer i dansk litteratur 1955–70. Garf m. fl.: Verdenslitteratur. 1. og 2.g. På baggrund af øvelser med forskellige kommunikationsmodeller har vi arbejdet med teksttyperne i en avis. Vi har beskæftiget os med nyere noveller af Chr. Kampmann, C. Bødker, Sv. Å. Madsen, Ebbe Reich-Kløvedal, med essaygenren: Holberg, Kn. Sønderby og Frank Jæger, og med romanerne Midt i en Jazztid, Uden navn, og Daglejerne. Under arbejdstitlen »Det gode, skønne, og sande« har vi læst tekster fra *1800 til o. 1920* – af Novalis, Staffeldt, Oehlenschläger, Grundtvig, Byron, Balsac, Poe, Marx, Blicher, Aarestrup, Winther, H. C. Andersen, Herman Bang, Johs. Jørgensen, Johs. V. Jensen og Tom Kristensen. Vi har også sammenlignet en svensk krimi – af Sjöwall & Wahlöö – med

en dansk af Helle Stangerup. Med udgangspunkt i begrebet »perspektiv« har vi undersøgt kønsrollemønstre i sproget, med forskellige anmeldelser, digte og reklame-tekster som tekstgrundlag. I en bredere sammenhæng har vi læst noveller af M. A. Hansen og af Seeberg, og et Pandurotvspil. 3g. Med særlig vægt på genreprincipper har vi læst folkeviser, Saxo, Blicher, Bang, Jeppe Aakjær, Zhang Daoyu, Brian W. Aldis, Ch. Platt, Th. Dish (de sidste tre fra antologien Dødslayoutet), Kirsten Thorup, Ole Sarvig, Ambrosius Stub, Brorson, Rifbjerg, Johs. V. Jensen og Per Højholt. Med støtte i Politikens Danmarkshistorie har vi i mere end et halvt semester arbejdet med perioden 1870–90. Vi har samlet os om emnerne politik (især Goldschmidt, Chr. Nielsen, Grundtvig, Pio), familie og kvindesag (Bjørnson og Niels Nielsens dagbog fra Vallekilde), kunst og videnskab (især Darwin, Brandes, Drachmann, I. P. Jacobsen, Bang), land og by (Schandorff, Pontoppidan) og religion (især på grundlag af I. P. Jacobsen, Indre Missions Tidende, Bjørnsson). Iagttagelserne har været brugt i en afsluttende gennemgang af større værker af I. P. Jacobsen og Ibsen. Sammen med periodens tekster om pariserkommunen har vi læst Nordahl Griegs Nederlaget. Sluttelig en tematisk sammenstilling af lyrik af Peter Mouritzen, Kristen Bjørnkær, Malinowski, Rolf Gjedsted, Dorrit Willumsen og Jørgen Leth.

2p (E. Høiberg)

Introduktion til faget: Gennemgang af S. Hejlskov Larsen: Øvelser i poesi, samt modelgennemgange af forskellige genrer v. hjælp af kortere tekster fra forskellige perioder. Modelgennemgang af roman: Hans Scherfig: Den forsvundne fuldmægtig. Litteraturhistorie: S. Brøndsted og Møller Kristensen: Danmarks litteratur I–II. *Kronologisk præsentation af de forskellige perioder:* Folkeviser (9). Korte norrøne tekster. Kingo: Sorrig og glæde. Leonora Christine: af Jammers Minde. Holberg: Epistler. Brorson: Den yndigste rose. Stub: Du deylig rosenknop. Ewald: Arendse. Wessel: Smeden og bageren. Oehlenschläger: Guldhornene, af Aladdin. Schack von Staffeldt: Indvielsen. Grundtvig: Strandbakken ved Egelykke, De levendes land. P. M. Møller af En dansk students eventyr, Kunstneren mellem oprørerne. Blicher: Hosekrammeren, Sig nærmer Tiden. Aarestrup: Tidlig skilsmisse. Paludan-Müller: af Adam Homo. H. C. Andersen: Kejsereens nye klæder. Historien om en moder. Goldschmidt: af En jøde. Brandes: af Hovedstrømninger. J. P. Jacobsen: af Fru Marie Grubbe, To Verdener. Drachmann: Engelske socialister. Pontoppidan: Ørneflugt, af Skyer. Bang: Frøkenen, Impressionisme. Johs. Jørgensen: Symbolisme, Benkendelse. Rode: Det sjælelige gennembrud. Claussen: Ekbatana. Karl Larsen: af Hans Peter Egeskov. Andersen Nexø: Et lille kræ. Skjoldborg: af Min Mindebog. J. V. Jensen: Columbus, Fusijama. Tom Kristensen: Rio Janeiro, Drengen med øblet. Bønnelycke: Århundredet. Paludan: af Jørgen Stein. Per Lange: Danserinden. Kirk: af Fiskerne. Herdal: Tidsel. Becker: af Det daglige brød. Morten Nielsen: Der rider en rytter. Halfdan Rasmussen: Efter Bikini. Karl Vennberg: Om det fanns telefon. Bjørnvg: Soria Moria. la Cour: af Fragmenter af en dagbog. Martin A. Hansen: af Løgneren. Per Højholt: 59, Indskrift, Digtet, digtet, digtet. Panduro: Tur i natten. Sv. Å. Madsen: Smukke ting omkring dig. Villy Sørensen: Fuglen i jomfruham. Robert Corydon: Parkscene med hund. I Malinowski: Myggesang. Benny Andersen: På høje tid. *Hovedværker:* Holberg: Jeppe på Bjerget. Herman Bang: Ved Vejen. Kaj Munk: Ordet. Hans Kirk: Daglejerne. Desuden 30 sider *svensk* og 20 sider *norsk* fortrinsvis inkorporeret i følgende *temaer: Holdninger til samtiden (engagement):* Tom Kristensen: Henrettelsen. Otto Gelsted: Reklameskibet. Jeppe Aakjær: Jens Vejmand. Harald Herdal: Det frugtbare had. Gustav Munch Petersen: Det underste land. Halfdan Rasmussen: Sang. Klaus Rifbjerg: Nultime. Peter Seeberg: Rust. Jess

Ørnsbo: Lee Oswald. Ivan Malinowski: Åbent digt til Vorherre. Georg Johannesen: Viktig. *Liv – død*. Jakob Knudsen: Den gamle præst. Johs. V. Jensen: Kirstens sidste rejse. Marie Bregendahl: af En dødsnat. Alexander Kielland: Karen. Morten Nielsen: Døden. Peter Seeberg: Patienten. Stig Dagermann: Att døda ett barn. Tage Aurell: Pingstbrud. *Generationsproblemer*: Carl Nielsen: af Min fynske barndom. J. V. Jensen: Barndommens tid. Otto Gelsted: Munkene og Homer. H. C. Branner: De blå undulater. Svend Holm: En barndomshistorie. Anders Bodelsen: Rama Sama. Tage Skou Hansen: Stump. Per Lagerkvist: Far och jag. Harry Martinson: Frisöndagen. Lars Ahlin: Fångnas glädje. Desuden *grammatik* efter Erik Hansen: Sprogiagttagelse, og Bülow-Hansen, Jørgensen og Marstal: Dansk stil.

2q (Rørtoft-Madsen)

Klassen har i løbet af de to år arbejdet følgende stof igennem: Til »*indføring i tekstlæsning*« er der blevet anvendt 29 mindre tekster og små tekstuddrag til gennemgang af begreberne genre, komposition, tema, plananalyse, fortællerholdning, synsvinkel, gengivelse af tale og tanke, beskrivelse, og i tilknytning hertil er Sønderbys »To mennesker mødes« gennemgået som modelgennemgang. – Det mest omfattende og tidkrævende arbejde har været en »*kronologisk gennemgang* af litteraturprøver fra oldtiden til nutiden«, hvortil der er blevet anvendt tekster af: Egil Skallagrímsson, Ravnkels saga, folkeviserne Torbens Datter, Ridder Stigs bryllup, Ebbe Skammelsøn, Dronning Dagmars død, Elverhøj, Kingo, Holberg, Brorson, Ewald, Oehenschläger, Blicher, Grundtvig, H.C.Andersen, Aarestrup, Kierkegaard, Darwin, Stuart Mill, Brandes, J. P. Jakobsen, Drachmann, Pontoppidan, Bang, Johs. Jørgensen, Sophus Claussen, Johs. V. Jensen, Thøger Larsen, Tom Kristensen, Gelsted, Paludan, Kirk, Sønderby, Abell, Branner, Morten Nielsen, Halfdan Rasmussen, Erik Knudsen, Ole Wivel, Villy Sørensen, Seeberg, Rifbjerg, Malinowski, Bodelsen, Ulla Dahlerup, Kampmann, Højholt, Hans-Jørgen Nielsen. – I forbindelse med den kronologiske litteraturgennemgang er der læst 4 *hovedværker*: Oehenschläger »Sct. Hansaften-Spil«, Jakobsen »Niels Lyhne«, Tom Kristensen »Livets Arabesk«, Branner »Rytteren«. – Elevernes »*supplerende læsning*« (10 værker) er blevet behandlet på følgende måde: eleverne har udvalgt en række værker til hjemmelæsning og samtale i konferencetimerne, det drejer sig om værker af: Panduro, Scherfig, Holberg, Johs. V. Jensen, H. C. Andersen, Bodelsen, Kirk, Villy Sørensen, Tove Ditlevsen, Blicher, Benny Andersen, Søborg, Erik Knudsen, Skou-Hansen, Ronild, Stangerup. På grundlag af Erik Hansen »Sprogiagttagelse« er sætningsskemaerne og de vigtigste sproglig-stilistiske fænomener blevet gennemgået og øvet. – 30 sider *svensk* er læst efter Swahn »Svensk antologi«, og ialt 20 sider *norsk* er læst efter Wilson og Ege-land »Norsk for gymnasiet«. – Den *mundtlige fremstilling* er løbende blevet trænet i timerne. – *Skriftlig fremstilling* er blevet øvet gennem udarbejdelse af korte, skriftlige øvelser, øvelser på grundlag af iagttagelsestekster og endelig gennem udfærdigelse af stile – herigennem har eleverne tillige kunnet øve sig i at udfærdige følgende 5 opgavetyper: tekstopgave, manuskriptopgave, litterær opgave, opgave i saglig orientering, opgave i beskrivelse.

Engelsk

3aN (Arlund Pedersen)

Introduction: Mackenzie and Westwood: Background to Britain, Gram Andersen og Bay: Modern British and American Short Stories. – *Success*: Miller: Death of a

Salesman, Dos Passos: From Nineteen Nineteen, Robinson: Richard Cory, Hawthorne: The Maypole of Merry Mount (4 Themes). – *Discrimination*: Paton: Cry, the Beloved Country, Ellison: From Invisible Man, Faulkner: Dry September, Baldwin: From Notes of a Native Son (4 Themes), Bernadette Devlin: The Price of my Soul. – *Class and tradition*: Churchill: Rebuilding the House of Commons, Martin Green: Gentlemen in the Modern Mode (British Spirit), Shaw: Pygmalion, Graham Greene: The Basement Room (Modern Writers). – *Totalitarianism*: Shakespeare: Macbeth, Norden's Interview with Albert Speer (Playboy), Orwell: 1984. – *Samples of English Literature*: Shakespeare, Bacon, Addison, Pope, Carey, Blake, Burns, Wordsworth, Coleridge, Shelley, Keats, Lamb, Dickens, Chesterton, Brooke, Sassoon, Virginia Woolf, T. S. Eliot, Auden, Stephen Spender.

3bN (Bagger)

Lee: Cider with Rosie, Steinbeck: The Red Pony, Greene: The Basement Room, The Destroyers, Bisgård: The Mirror, Golding: The Lord of the Flies, Williams: The Glass Menagerie, Salinger: The Catcher in the Rye, Davis m. fl.: American Literature 4 Themes, Stigaard: The Dickens Reader, Barnes: The Ruling Class, Hunosø and Mouridsen: Aspects of British Life and Thought, Shakespeare: Macbeth, A Midsummernight's Dream (extracts), Passages from the Bible (Authorized Version) selected poems from Two Centuries of English Poetry, National and Traditional Songs of the British Isles. A Home-Made Melodrama.

1x (Hange)

Poul Kjeldsen & J. Dahlmann-Hansen: Facts and Fiction 1, H. Ring Hansen and F. T. Mouridsen: On England and America. Alan Sillitoe: The Loneliness of the Long Distance Runner. Th. Mogensen og G. Rosenmeier: A Modern English Omnibus. Newspaper Articles.

1y (Arnholtz)

K. Gram Andersen and Poul Bay: Modern British and American Short Stories: William Saroyan: Where I Come From People Are Polite, Saki: The Story Teller, Erskine Caldwell: The Rumor, Ernest Hemingway: The Killers, W. Somerset Maugham: The Wash-Tub, E. V. Knox: The Murder at The Towers. Philip Grosset: Things that Matter, kapitel 8 om Pop Culture er læst ekstensivt, benyttet som diskussionsgrundlag og illustreret med eksempler fra grammofonplader. John Steinbeck: The Pearl. Modern Writers: William Saroyan: from The Human Comedy, Graham Greene: The Basement Room, Newspaper articles from The Observer.

1z (Arnholtz)

K. Gram Andersen and Paul Bay: Modern British and American Short Stories: William Saroyan: Where I Come From People Are Polite, Saki: The Story Teller, Erskine Caldwell: The Rumor, Ernest Hemingway: The Killers, E. V. Knox: The Murder at The Towers. Philip Grosset: Things that Matter, kapitel 8 om Pop Culture er læst ekstensivt, benyttet som diskussionsgrundlag og illustreret med eksempler fra grammofonplader. George Orwell: Animal Farm. Modern Writers: William Saroyan: from The Human Comedy. Graham Greene: The Basement Room. Newspaper articles from The Observer.

2PQ (Kragh Madsen)

Som *introduktion* til forløbet er læst kortere tekster fra: K. Gram Andersen og P.

Bay: Modern British and American Short Stories og H. Lange: Here and Now. Ikke-fiktive tekster beregnet som *diskussionsgangssættere* er hentet fra: Philip Grosset: What's Your Opinion? og samme: Things that Matter. Med samme sigte er læst artikler fra bl. a. Newsweek og Time. Temaet »*the American Dream*« er behandlet ved inddragelse af tekster af forskellige genrer: Miller: Death of a Salesman, Salinger: The Catcher in the Rye, Steinbeck: The Leader of the People, Walt Whitman: I Hear America Singing, Robert Frost: The Death of the Hired Man, Carl Sandburg: Chicago – samt forskellige ikke-fiktive tekster, bl. a. Nixons anden tiltrædelsestale. Dele af dette tema er læst laboratoriemæssigt. *Øvrige tekster*: Orwell: Animal Farm, Golding: Lord of the Flies, Williams: The Glass Menagerie, H. Wenzel: Women's Lib., Shirley Jackson: The Lottery, Bernhard Malamud: Black is My Favorite Color, Hemingway: Soldier's Home.

2p (Bagger)

Andersen og Bay: Modern British and American Short Stories, Aage Salling: Modern Writers, Ward: British and American English, Bisgaard: The Mirror, Webb: The Graduate, Steinbeck: The Moon is Down, Orwell: Down and Out in Paris and London, Baldwin: The Fire Next Time, Selected newspaper articles (The Observer), Records. – Thompson: Show What You Know.

2q (Arlund Pedersen)

Modern British and American Short Stories, Background to Britain, Miller: Death of a Salesman, Wilder: Our Town, Benét: America, Train: Two Cross-Examinations, Saroyan: From Ithaca High School, Faulkner: Two Orleans Sketches, Greene: The Basement Room; Topics of Our Time: Tanzania, The Negro Revolt, Newspaper Articles og Grosset: Things that Matter.

Tysk

3a (Johannsen)

Storm: Der Schimmelreiter, Echtermeyer: Deutsche Gedichte, Hauptmann: Bahnwärter Thiel, Böll: Erzählungen, Hörspiele, Aufsätze, Dürrenmatt: Der Besuch der alten Dame, Goethe-Auswahl, Faust I, Freud: Träume und Traumdeutungen, Luther: An den Christlichen Adel Deutscher Nation, Zeichen der Zeit 3, Willkommen in der Bundesrepublik.

3b (Johannsen)

Storm: Der Schimmelreiter, Echtermeyer: Deutsche Gedichte, Hauptmann: Bahnwärter Thiel, Böll: Erzählungen, Hörspiele, Aufsätze, Dürrenmatt: Der Besuch der alten Dame, Kafka-udvalg ved Jacobsen og Christensen, Moderne Erzähler 14, Goethe-Auswahl, Goethe: Werther, Faust I, Freud: Massenpsychologie und Ich-analyse, Bundesrepublik Deutschland aktuell.

1x (Zickert)

Prosa: W. Borchert: Nachts schlafen die Ratten doch, Die drei dunklen Könige, L. Rinser: Die rote Katze, Ein alter Mann stirbt, Max Frisch: Geschichte von Isidor, M. L. Kaschnitz: Popp und Mingel, Das dicke Kind, Paul Ernst: Ein Muttermörder, Die Fabrik, Der weisse Dornbusch, Franz Kafka: Auf der Galerie, Der Nachbar, B. Brecht: Der Augsburger Kreidekreis, Thomas Mann: Tonio Kröger, *Drama*:

Franz Werfel: Der Arzt von Wien, B. Brecht: Der Spitzel, Die jüdische Frau, Die Kiste, Winterhilfe, Zwei Bäcker, Der Bauer füttert die Sau, *Lyrik*: Goethe: Willkommen und Abschied, Der Erlkönig, Schiller: Der Ring des Polykrates, H. Heine: Belsazar, Th. Storm: Abseits, R. M. Rilke: Der Panther, B. Brecht: Deutsche Misere, *Sagprosa*: Sellgrad: So leben wir: Essen und Trinken, Heim und Familie, Zum Beispiel 21 Deutsche: Bruno und Otto Fried, M. und J. Gersstenberg, Walter Busche. Forskellige avis- og tidsskriftsartikler, tyske interviews på bånd.

2PQ (Zickert)

Prosa: Heinz Risse: Das Gottesurteil, Franz Kafka: Auf der Galerie, Der Nachbar, Alfred Polgar: Der Mantel, G. Hauptmann: Bahnwärter Thiel, Max Frisch: Homo Faber, *Drama*: Georg Büchner: Woyzeck, An die Familie (brevet af 5/4 1833), Büchners Steckbrief, Der Hessische Landbote (Erste Botschaft), *Lyrik*: Goethe: Erlkönig, Schiller: Der Ring des Polykrates, H. Heine: Belsazar, B. Brecht: Deutsche Misere, *Sagprosa*: Sellgrad: So leben wir: Die staatliche Ordnung, Bürger und Staat. Forskellige avis- og tidsskriftartikler samt tyske interviews på bånd.

1p (Kaae)

Zum Beispiel 21 Deutsche: Bruno und Otto Fried, Gertrud Fernhäuser: Mich. und Johanna Gerstenberg, Alice Neurer, Konrad Werth, Hans Georg Körner. Deutschland erzählt: Die Toten schweigen, Geschichte von Isidor, Es wird etwas geschehen, Nachts schlafen die Ratten doch, Die rote Katze, Gestern und Heute: Kleiner Mann was nun, Der Spitzel, Das Tagebuch der Anne Frank, Die weisse Rose, Draussen vor der Tür. Neuere deutsche Erzähler: Die Falle, Es blieb nur eine Spur im Schnee.

1q (Kaae)

Som 1p.

Fransk

3a (Hoffmeyer)

Hellström og Johansson: On parle français I og II, Gilles Hersay: Les messagers mystérieux, Skoleradio: La famille Dupont + bånd, Sempé-Gosciny: Le petit Nicolas, Saint-Exupéry: Le petit prince, Obel: Nouvelles I, J. Anouilh: Antigone (+ bånd fra skoleradio), Spredt læsning i Fransk litteratur i udvalg (Henriques og Willemoës), Colette Renard: Un dossier perdu.

3b (Førgaard Andersen)

Brun og Roskjær: Ny fransk for begyndere; Le petit Nicolas: Un souvenir, Djodjo, On a eu l'inspecteur, Louise, Je suis malade, je fume; Apollinaire: »Alcools« A la santé III + VI; Le Figaro, Le Monde sept.-okt. 1973, Mots croisés. Høretæning: Les lilas, Le parapluie, La chèvre, Ça n'va guère; Je vous présente: Une lycéenne; Camus: L'Étranger; Saint-Exupéry: Le petit prince, kap. 1–6; Adam de la Halle: Le jeu de Robin et Marion; Sartre: Les jeux sont faits; Apollinaire: Il y a; Astérix, Le Devin, Henriques + Willemoës: Le galérien, La parure, Pascal: Pensées, Rousseau: Émile, Rolland: L'arrivée de Jean-Cristophe à Paris, Colette: Une lettre; de Sausure: Causes du désaccord entre la graphie et la prononciation, Effets de ce désaccord.

3x (Arlund Pedersen)

Ny fransk for begyndere v. Bruun og Roskjær, Choisi pour vous v. Hellström, Johansson og Grand-Clément, Sempé Gosciny: Le petit Nicolas, Daudet: La mule du Pape, Maupassant: La Parure, Anoih: Antigone, Simenon: Les petits cochons sans queue, Hougron: Voyage inutile, Michel del Castillo: Tanguy.

3y (Bagger)

Bruun: Ny fransk for begyndere, Richard Leeson: Voyage à Paris, Hersay: Les Messagers Mystérieux, Le Devin: Astérix, Ledesert: Au Voleur, Passe-Partout: Sous toit de Paris, Sempé: Le petit Nicolas, Castillo: Tanguy, Sartre: Les Jeux Sont Ffaits, Poèmes choisis, passages choisis des romans policiers de Simenon. Grammatik, øvelser, mots croisés.

3z (de Sivry Petersen)

G. Mauger: Cours de langue et de civilisation françaises, Danmarks radio: La famille Dupont, Sempé et Gosciny: Le petit Nicolas, Hellström, Johansson, Grand-Clément: Choisi pour vous, Finn Obel: Nouvelles I, II, Marcel Aumé: Le passe-muraille, L'huissier, Sempé, bandes dessinées: La grande panique, Saint-Tropez, Poèmes de J. Prévert, articles de Paris-Match, textes d'examen.

2Q (Hoffmeyer)

Bruun og Roskjær: Ny fransk for begyndere, Gilles Hersay: Les messagers mystérieux, udvalgte historier af Sempé-Gosciny: Le petit Nicolas, udvalgte noveller fra Obel: Nouvelles 1, Colette Renard: Un dossier perdu.

Latin

2aN (Hoffmeyer)

G. M. Lyne: Ab urbe condita, Plautus: Amphitryo I + II akt., Terentius: Adelphi (uddrag), Holberg: Uddrag af 3. Levnedsbrev om Plautus og Terentius, Uddrag af 3. Levnedsbrev om sølvalder- og guldalderforfattere, Cæsar: Uddrag af Gallerkrigen 6. Bog om germanerne, Tacitus: Uddrag af Germania, Cicero: Uddrag af talen mod Verres, Eutropius: Uddrag af Historia Romana, Petronius: Uddrag af Satyricon: Ephesi Matrona, Romersk poesi: Catullus: I, II, III, IV og V, Ovid II (Krarup), Europæisk latin: Skabelsen, Syndefaldet, Syndfloden, Højsangen, Pesten i Italien, Liturgisk drama, Prophetia Danielis: XIII 1–64 Historia Susannæ.

2bN (de Sivry Petersen)

Europæisk latin: Frans af Assisi, Prophetia Danielis: Historia Susannæ (XIII, 1–64), Plautus: Amphitryo (1. og 4. akt.), Plinius den yngre: Vesuvus udbrud, Indskrifter fra Pompeji, Petronius: Madona Ephesi, Cicero: In Verrem (4. bog) og Pro Roscio, Ovid: Pyramus og Thisbe, Ved den elskedes dør, I cirkus med den elskede, Tibul: Til Cornutus' fødselsdag, Horats: Elskov til en slavinde, Tilegnelse til Maecenas.

Oldtidskundskab

2a (F. Mathiesen)

Læst i 1g: Antikkens mytologi. Tekstlæsnings- og arbejdsvejledning. Elementer af Homers verden. Hella's historie indtil Perserkrigene. Af Homers Iliade. *Læst i 2g:* Af Homers Iliade. Hellas's historie i V århundrede. Sophokles's Oidipus Rex. Sokrates's domfældelse og død: Apologien, Kriton, Phaidon. Herodots Historiai. Andet drama. Homers Odyssee. Den græske kunsts historie.

2b (F. Mathiesen)

Læst i 1g: Antikkens mytologi. Tekstlæsnings- og arbejdsvejledning. Elementer af Homers verden. Hellas's historie indtil Perserkrigene. Af Homers Odyssee. *Læst i 2g:* Græske historikere samt Herodots Historiai. Den græske litteraturs historie: Epos, historieskrivning, drama, Euripides's Medeia. Sokrates's domfældelse og død: Apologien, Kriton, Phaidon. Homers Odyssee. Andet drama. Den græske kunsts historie.

2x (F. Mathiesen)

Læst i 1g: Antikkens mytologi. Tekstlæsnings- og arbejdsvejledning. Hellas' historie indtil Perserkrigene. Elementer af Homers verden. Af Homers Iliade. *Læst i 2g:* Hellas's historie i V århundrede. Den græske litteraturs historie: Epos, historieskrivning, Herodots Historiai. Sokrates's domfældelse og død: Apologien, Kriton, Phaidon. Den græske litteraturs historie: drama. Euripides's Elektra. Homers Odyssee. Andet drama. Den græske kunsts historie.

2y (F. Mathiesen)

Læst i 1g: Antikkens mytologi. Tekstlæsnings- og arbejdsvejledning. Hellas's historie indtil Perserkrigene. Elementer af Homers verden. Af Homers Odyssee. *Læst i 2g:* Hellas's historie i V århundrede. Den græske litteraturs historie: Epos, historieskrivning, drama. Aischylos's Oresteia: Agamemnon. Herodots Historiai. Græsk Lyrik. Orientering og oplæsning. Sokrates's domfældelse og død: Apologien, Kriton, Phaidon. Andet drama. Af Homers Iliade. Den græske kunsts historie.

2z (H. Hansen)

Læst i 1g: Af Homers Odyssee. *Læst i 2g:* Den Græske Kunsts Historie. Sokrates's domfældelse og død. Aischylos's Orestien. Græske Historikere: Herodot, Thukydid.

Historie

3a (E. Høiberg)

Lærebogssystem: Gjellerups Verdenshistorie bd. I – III. *Periode I:* Roms historie indtil 44 f. Kr.: – Kilder: Erik Christiansen: Den romerske republiks sidste hundrede år. *Periode II:* Danmark i Middelalderen: Kilder: Mordet på Erik Klipping. *Periode III:* Kolonipolitik ca. 1500 – ca. 1800: Kilder: Udvalgte kilder til belysning af bl. a. slavehandel (f. eks. sammenligning af uddrag fra Eric Williams: Capitalism and Slavery med Reginald Coupland: The British Anti-slavery Movement, forskellige samtidige beretninger om slavernes kår. *Periode IV:* Danmarks historie 1848–1920: Kilder: Hakon Müller: Kilder til Danmarks historie efter 1660 III. (Især omkring 1848, skandinavisme, 1864, Londonkonferencen suppleret med kilder til Monrads opfattelse af Danevirkes rømning). Kjeld Winding: Politisk udvikling i Danmark

1870–1900. (Fra Problemer i Nordisk Historieforskning (1964)). T. Kaarsted: Kilder til Påskekrisen. – *Tiden 1930–1974*: Gjellerups verdenshistorie III og Kjeld Windings Danmarkshistorie. Kilder: De politiske brydninger i 1930'erne (fra Kilder til Danmarks politiske historie 1920–39). Forsvarsspørgsmålet i 1930'erne. Problemer omkring jernbanesabotagens betydning. Folkestrejken 1944 (fra Danmark under 2. verdenskrig II). Stikkerne. Tyskland i 1930'erne (bl. a. Hitlers Hossbach-memorandum, Czekoslovakiet-spørgsmålet o. a.). Berlinspørgsmålet 1947–49. Koreakrigen. Cubakrisen 1962. Kilder til regeringsdannelsen i Danmark i 1957 (dupl.). – *Samfundslære: Lærebog*: Eisenhardt og Kristoffersen: Samfundsorientering. Følgende emner er behandlet: 1) Smågrupper (familie, arbejdsplads m. m.). 2) Social indlæring, sociale afvigelser og sociale sanktioner (bl. a. gennemgang af Bjørn Evald Holstein: Kriminalitet i Danmark fra Gorm den Gamle til Frederik den IX. 3) Kommunikation og politisk meningsdannelse (bl. a. gennemgang af Harald Rømer: Valgkampen 1971 – et eksempel på TV-påvirkning). 4) Internationale konflikter. 5) Befolkningsstruktur, økonomisk og social lagdeling.

3b (H. Hansen)

For *tiden før 1930* er læst følgende perioder: 1) Opdagelser og Reformation: Gyldendal VII. Winther: Reformation og modreformation. 2) Preussen i 1700tallet. Th. A. Müller: Frederik Den Store. 3) Den Franske Revolution, Torben Junker: Den store revolution dag for dag. 4) Danmark 1864–1920. Ilse og Lomholdt-Thomsen: Nordens Historie. Kilder til Danmarks historie efter 1660 IV og VII. Kilder til Danmarks politiske historie 1920–1939. *Tiden efter 1930*: Europa i mellemkrigstiden med hovedvægt på Tyskland og Sovjetunionen. Gyldendals Verdenshistorie, Hefte 13. Kilder: Ikke-angrebepagten mellem Tyskland og Sovjetunionen af 23. august 1939. Kina i 20. årh., Hanna Kobylinski: Mao-tung og Kulturrevolutionen. – Der har i 2g været afholdt *ekskursioner* til Slesvig og til Underretten i Struer. *Samfundslære*: Danmark i 70'erne: Statsmagtens tredeling. Den lovgivende, udøvende og dømmende magt. P. Eisenhardt og K. Kristoffersen: Familie. Sociale problemer. Det økonomiske liv. International Organisation. International Politik. Kilder: Arbejdsgiverforeningens og LO's pjecer om økonomisk demokrati.

3x (Kragh Madsen)

Som *grundbøger* er anvendt: Rudi Thomsen: Verdenshistorien i grundrids og Rudi Thomsen: Verdens historie 3 og 4 samt Kj. Winding: Danmarks historie. – For *tiden før 1930* er læst følgende perioder: 1) Den romerske oldtid, tekster: Erik Christiansen: Den romerske republik sidste hundrede år. – 2) Vikingetiden, tekster: J. Bjer-num: Kilder til vikingetidens historie. – 3) Enevælden – med særligt henblik på fransk enevælde, tekster: E. Bach: Ludvig 14. – 4) Danmarks historie ca. 1830–1920, tekster: Kilder til Danmarks historie efter 1660, bd. 4 (særligt med henblik på partiudviklingen), T. Kaarsted og O. Samuelsen: Kilder til Danmarks politiske historie 1920–39 (Påskekrisen), og dupl. materiale, navnlig af statistisk art, til belysning af andelsbevægelsens og arbejderbevægelsens opkomst og første udvikling samt af emigrationens årsager og forløb. – *Tiden efter 1930*: der er lagt særlig vægt på flg. perioder og emner: 1) Dansk politisk historie i mellemkrigstiden, med særligt henblik på den økonomiske politik i 1930'erne. Tekster: T. Kaarsted og O. Samuelsen: Kilder til Danmarks politiske historie 1920–39. – 2) Tysk udenrigspolitik 1933–39. Tekster: Hossbachmemorandummet (dupl.). Uddrag fra W. Hofer: Nationalsocialismen og A. J. P. Taylor: Årsagerne til 2. verdenskrig, med det formål at diskutere Hitlers udenrigspolitiske natur. Som et konkret eksempel på Hitlers udenrigspolitik er be-

handlet det tjekkoslovakiske spørgsmål 1938–39. Tekster fra: Bøgebjerg og Elmelund: Kilder til mellemkrigstidens historie. – 3) Danmark under besættelsen, med særlig vægt på den første besættelsestid. Tekster: Barfod og Kruchow: Danmark under besættelsen, bd. 1. – 4) Forholdet mellem stormagterne efter 1945, med særlig vægt på den kolde krigs første år og den begyndende afspænding i begyndelsen af 1960'erne i forbindelse med Cubakrisen. Tekster: Sv. Aa. Bay: Kilder til belysning af forholdet mellem Sovjetunionen og vestmagterne 1945–55. I. Bertelsen og K. Jakobsen: Kilder til belysning af Cubakrisen 1962. Ligeledes er gennemgået Danmarks indplacering i det internationale politiske system, koncentreret omkring Danmarks indtræden i Atlantpagten. Tekster fra udenrigsministeriets gråbog: Dansk sikkerhedspolitik 1948–66. – *Samfundsfag: Grundbog*: P. Eisenhardt og K. Kristoffersen: Samfundsorientering. – De 2 i bekendtgørelsen krævede mere *dybtgående behandlede emner*: 1) Det danske politiske systems opbygning og funktion. Tekster: a) Per Bendix m. fl.: Decembervalget 1973 (til belysning af vælgeradfærd og partisystem). b) dupliserede tekster til belysning af folkeafstemningsinstituttet i Danmark. – 2) Kommunikation og politisk meningsdannelse. Tekster: a) N. Thomsen: Partipressen: b) H. Rømer: Valgkampen 1971 – et eksempel på TV-påvirkning (Økonomi og Politik 1971), med henblik på at fastslå henholdsvis dagspressens og TV's evt. indflydelse på den politiske meningsdannelse. – *Øvrige emner*, fortrinsvis på grundlag af grundbogen: 1) Familien, 2) Økonomisk samfundsbeskrivelse, 3) Udenrigspolitikens tilblivelse. Tekster: Ted Sorensen: Præsidenten og hans rådgivere (med henblik på beslutningsprocessen i international politik).

3y (L. Hansen)

Verdenshistorie: Roms historie: republik og kejserdømme. Folkevandringerne. Den katolske kirke i middelalderen. Feudalismen. Islam. Europa til o. 1100. Økonomiske og sociale forhold i 14. og 15. århundrede. Enevælden i Frankrig. Oplysningsideerne i 18. århundrede. Den oplyste enevælde. Den franske revolution. Økonomiske og politiske teorier i 19. århundrede. Frankrig 1815–50. Tyskland 1848–70. Storbritannien 1815–70. Bismarcks Tyskland og Bismarcks udenrigspolitik. Europa 1917–39. Europa efter 2. verdenskrig med hovedvægt på øst-vest problemer. USA: 1783–1870, og 1919–39. Kina, Japan og Indokina efter 2. verdenskrig. *Danmarks historie*: Danmark 1050–1523. Enevældens indførelse. Danmark 1920–45. *Samfundslære*: Familien. Sociale problemer. Befolkning og erhverv. Arbejdsmarkedet. Det økonomiske liv. Politiske systemer. International politik. *Der er bl. a. anvendt*: Kilder til Slesvig-Hedebyns historie. Plinius' breve. Håndfæstning 1282. Kilder til enevældens indførelse i Danmark. Ludvig XIV. Frederik den Store. Kilder til mellemkrigstiden. Veit: Østblok intern. Kilder til regeringsdannelsen 1968. Cubakrisen. Endvidere *billeder*: Især Trajansøjlen, Bayeuxtapetet, Brüggemanns albertavle. *Ekskursion* til Slesvig-Hedeby-Husum-Lübeck.

3z (H. Hansen)

Som 3b. Dog læses i stedet for Kina i 20. årh. Mellemosten med hovedvægt på Juni-krigen. (Dupl. materiale).

2p (H. Hansen)

Introduktion og kildekritik: Mordet på Erik Klipping (Duplikeret kildesamling). *Grækenland* i oldtiden med hovedvægt på Athens storhedstid. Rudi Thomsen: Verdenshistorie i grundrids. A. Damsgaard-Madsen: Det Athenske Demokrati. *Danmark 1864–1920*. Duplikeret oversigt af Kjeld Winding. Kilder til Danmarks histo-

rie efter 1660, IV. I denne periode skrives 2. semester-opgave. *Europa og Norden i mellemkrigstiden*. Gyldendals Verdenshistorie, Hefte 13. Kilder til Danmarks politiske historie 1920–1939. E. Bøgebjerg og S. Elmelund: Kilder til mellemkrigstidens historie. *Mellemøsten med hovedvægt på juniorkrigen*. (Duplikeret kildesamling). Rudi Thomsen: Verdenshistorien i grundrids.

2q (Kragh Madsen)

Som *grundbøger* er anvendt Rudi Thomsen: Verdenshistorien i grundrids og Rudi Thomsen: Verdenshistorie 3 og 4 samt Kj. Winding: Danmarks Historie. – I 1. og 2. semester er læst følgende to perioder: 1) *Grækenland i 5. og 4. årh. f. v. t.* koncentreret omkring en gennemgang af det politiske system. Tekster: A. Damsgaard-Madsen: Det athenske demokrati, A. Kragelund: Græske Historikere, dupl. materiale: uddrag af Aristofanes' komedie »Ridderne« samt eksempler på moderne historikers syn på det perikleiske demokrati, således i oversættelse et uddrag fra E. Forrest: *The Emergence of Greek Democracy*. – 2) *Danmark ca. 1830–1914*, tekster: Kilder til Danmarks Historie efter 1660, bd. 4. Perioden er gennemgået som oplæg til opgaveskrivning. – Som introduktion til faget fik klassen endvidere i begyndelsen af 1. semester *et metodekursus*, hvor de metodiske grundprincipper illustreredes ved læsning af kilder til Eidsvold-mødet 1814 (dupl.) – I 3. og 4. semester er flg. emner og perioder særligt udførligt behandlet: 1) *Påskekrisen 1920*, tekster: T. Kaarsted og O. Samuelson: Kilder til Danmarks politiske historie 1920–39. 2) *Tysk udenrigspolitik 1933–39*, tekster: E. Bøgebjerg og S. Elmelund: Kilder til mellemkrigstidens historie, 3) *International politik 1945–62*, tekster: Sv. Aa. Bay: Kilder til belysning af forholdet mellem Sovjetunionen og vestmagterne 1945–55 og I. Bertelsen og K. Jakobsen: Kilder til belysning af Cuba-krisen 1962. Med henblik på en uddybning af beslutningsprocessen i international politik i almindelighed og Cuba-krisen 1962 i særdeleshed er læst uddrag af Ted Sorensen: Præsidenten og hans rådgivere.

Samfundsfag

3abxzS (G. Kramer)

Følgende *Lærebogssystem* er anvendt: Jan Stehouwer: Sociologi. Jørgen Gelting: Økonomi. Erik Rasmussen: Politik. Erling Bjøl m. fl.: Verdenspolitik. – I 2g udarbejdede klassen *et minispeciale*: Island, økonomisk og politisk belyst. *Speciale 3g*: Kommunalforhold, konkretiseret om forholdene i Struer Kommune. Grundbogsmateriale: Jens Jeppesen: Statistisk Metode. Ove Hansen: Sådan er fællesskabet, kommunalkundskab. Elevopgaver: Hvilken betydning har B & O for Struer Kommune? Arbejdsløshed i kommunen. En sammenligning af kommuneregnskaberne før og efter sammenlægningen. Politiske forhold i kommunen. En statistisk/sociologisk undersøgelse. – *Ekskursion* i forbindelse med efterårsferien: U. N. High Commission for Refugees, Genève, UNESCO og OECD, Paris; EF, Nato og Shape, Bruxelles (se nærmere s. 26).

2PQ (G. Kramer)

1. *Uddannelsesforhold*. Eleverne foretog i 3. semester en statistisk undersøgelse til belysning af eventuelle forskelle i rekrutteringen til HF og gymnasiet, baseret på forholdene på Struer Statsgymnasium (se s. 18). Anvendt litteratur: Jens Jeppesen: Statistisk Metode. Palle Eisenhardt og Kirsten Kristoffersen: Samfundsorientering. Erik Jørgen Hansen: Den sociale rekruttering til HF og gymnasiet ved begyndelsen

af 1970'erne. Politiske partiers principprogrammer om uddannelse. Budget og regnskab for Struer Statsgymnasium. 2. *Beslutningsprocesser i international politik*. Anvendt litteratur: Ted Sorensen: Præsidenten og hans rådgivere. Niels Andren: Utdansk statskunskab.

1p (L. B. Petersen)

Der er arbejdet med følgende emner: 1. *Problemstillinger i den aktuelle økonomiske situation* med særligt henblik på indkomspolitik. Eisenhardt og Kristoffersen: Samfundsorientering: Leth Jeppesen: Indkomspolitik. Det økonomiske Råds Formandskab: Dansk økonomi, Februar 1974. Ibid: Dansk økonomi, September 1974. Statistisk 10-års-oversigt. Statistiske Efterretninger. Statistikken (Dansk arbejdsgiverforening). 2. *Hvilke forhold er af betydning for de politiske partiers stillingtagen?* Eisenhardt og Kristoffersen: op. cit. Rasmussen: Komparativ Politik. Bendix et al.: Decembervalget 1973. Folketinget 1973. Folketingstidende 1974/75 (åbningsdebatten). Materiale fra Gallup samt Københavns og Århus universitets vælgerundersøgelse. 3. *Social ulighed i Danmark*. B. Hansen: Velstand uden Velfærd. Statistisk 10-årsoversigt. Stehouwer: Sociologi. Israel: Sociologi.

1q (L. B. Petersen)

Som 1p.

Geografi

3xyzN (Tove Pedersen)

Emner: 1) Befolkningsgeografi 2) Trekantsdiagrammer 3) Meteorologi, klima, vegetation, jordbund 4) Hydrotermfigurer 5) Danmarks istids- og efteristidsdannelser 6) Kystmorfologi 7) Peru 8) Tanzania 9) Danmarks kultur- og bebyggelsesgeografi 10) Nederland 11) Olie og energikrise 12) Uran 13) Udenrigshandel 14) Bygeografi 15) Kul og jern 16) Pollenanalyse og pollendiagrammer. – *Bøger:* Geografi for matematisk gymnasium. Holmelund: Tanzania. Tzerning: Peru. HF-geografi. Nederland (fra den nederlandske ambassade). Blundén: Bylandskabet. Lange: Biogeografi. Matthiesen: Befolkningens vækst. Tidens Stemme, marts 1974. Noter fra Varv, Kulturgeografisk Atlas, Geografisk Orientering og Ducholm: Humangeografi. Diverse atlas, håndbøger og statistikker. Danmarks målebordsblade. Hansen: Danmarks kulturgeografi.

3xzS (Tove Pedersen)

Emner: 1) Befolkningsgeografi 2) Trekantsdiagrammer 3) Meteorologi, klima, vegetation, jordbund 4) Hydrotermfigurer 5) Kystmorfologi 6) Oceanografi 7) Peru, udvalgte emner 8) Danmarks kultur- og bebyggelsesgeografi 9) Danmarks istider og efteristidsdannelser 10) Danske målebordsblade. Analyser 11) Sverige 12) Pladetektonik 13) Udenrigshandel 14) Bygeografi 15) Handelsgeografi. – *Bøger o. l.:* Geografi for matematisk gymnasium. Tscherning: Peru. HF-geografi. Hansen: Danmarks kulturgeografi. Blundén: Bylandskabet. Noter fra: Varv, geografisk orientering, Ducholm: Humangeografi og bygeografinoter. Danske målebordsblade. Diverse atlas, håndbøger, statistikker.

3abS (Tove Pedersen)

Emner: 1) Istid og efteristid i Danmark 2) Kystmorfologi 3) Meteorologi, klima og plantebælter 4) Befolkningsgeografi 5) Ceylon 6) Trekantsdiagrammer 7) Danmarks kultur- og bebyggelsesgeografi 8) USA, udvalgte emner 9) Handelsgeografi 10) Verdens handelsvarer 11) Japan 12) Peru 13) Bygeografi 14) Udenrigshandel og Danmarks udenrigshandel 15) Grønland. – *Bøger o. l.:* Geografi for sprogligt gymnasium. Nygård: Ceylon. Matthiesen: Befolkningens vækst. Fristrup: Grønland. Blundén: Bylandskabet. Aagesen: Handelsgeografi. HF-geografi Tscherning: Peru. Noter fra en række bøger. Hansen: Danmarks kulturgeografi. Diverse håndbøger, statistikker, atlas.

2xF (Tove Pedersen)

Emner: 1) Meteorologi 2) Danmarks vejr og klima, vejrkort 3) Befolkningsgeografi, Ulandsproblemer, grænser for vækst 4) Trekantsdiagrammer 5) Klima, vegetation, jordbund, hydrotermfigurer 6) Peru, udvalgte emner 7) Danmarks istids- og efteristidsdannelser 8) Tolkning af målebordsblade 9) Danmarks og Japans erhverv. – *Bøger o. l.:* Matthiesen: Befolkningens vækst. Geografi for matematisk gymnasium. M. S. Fersløv Andersen: Peru. Hansen: Danmarks kulturgeografi. HF-geografi. Noter fra: Grænser for vækst og Japan Advances. Danmarks målebordsblade. Håndbøger, statistikker, atlas o. l.

2yF (U. Hasle Nielsen)

Som 2xF.

2zF (U. Hasle Nielsen)

Som 2xF.

1a (Tove Pedersen)

Emner: 1) Befolkningsgeografi, ulandsproblemer, grænser for vækst 2) Meteorologi 3) Trekantsdiagrammer 4) Peru 5) Danmarks erhverv 6) Danmarks istid og efteristid 7) Målebordsblade. – *Bøger o. l.:* Matthiesen: Befolkningens vækst. Geografi for sprogligt gymnasium. Hansen: Danmarks kulturgeografi. Fersløv Andersen: Peru. Noter. Diverse atlas, håndbøger, statistikker.

1b (U. Hasle Nielsen)

Som 1a.

2p (Tove Pedersen)

Emner: 1) Befolkningsgeografi, befolkningspyramider, ulandsproblemer, vækstproblemer, vandringer 2) Vejrkort 3) Danmarks klima 4) Emner indenfor meteorologi 5) Klima, vegetation og jordbund 6) Hydrotermfigurer 7) Trekantsdiagrammer over erhvervs sammensætninger i udvalgte lande 8) Ceylon 9) Industri og industrilokalisering, Danmark og Japan som eksempler 10) Kortlæsning fra atlas og Danmarks målebordsblade 11) Erhverv i udvalgte lande. – *Bøger o. l.:* Geografi for matematisk gymnasium 2. Nygård: Ceylon. Noter og diverse håndbøger. Atlas og kort og diagrammer. Westermans Schulatlas og Dierches Weltatlas. Statistikker. Danmarks målebordsblade.

2q (U. Hasle Nielsen)

Som 2p.

1p (Tove Pedersen)

Emner: 1) Befolkningsgeografi, befolkningspyramider, ulandsproblemer, vækstproblemer, vandringer 2) Vejrkort 3) Danmarks klima 4) Emner indenfor meteorologi 5) Klima, vegetation og jordbund 6) Hydrotermfigurer 7) Trekantsdiagrammer over erhvervs sammensætninger i udvalgte lande 8) Ejendomsforhold i Tanzania, DDR, USSR, Peru, Israel, Japan, Ceylon og Danmark 9) Ceylon 10) Danmarks istids- og efteristidslandskaber 11) Danmarks målebordsblade. Analyser 12) Ressourcegeografi indenfor organisk og uorganisk produktion 13) Kortlæsning fra atlas. – *Bøger o. l.:* Geografi for matematisk gymnasium 2. Nygård: Ceylon. Noter og diverse håndbøger. Atlas, kort og diagrammer. Westermans Schulatlas og Dierches Weltatlas. Statistikker. Danske målebordsblade.

1q (U. Hasle Nielsen)

Som 1p.

Biologi

3a (J. Nielsen)

Lærebøger: Christensen m. fl. (red.): Biologisk Forskning 1966 og senere udg. Thorup: Ferske vandes økologi. – *Specialer:* Blod. Planters reaktioner. Kyllingens fosterudvikling. Nyrernes funktion. Mælk. – *Ekskursion:* Kærgårdsmølle (ferskvandsbiologi).

3b (Wøldike)

Lærebøger: Christensen m. fl. (red.): Biologisk Forskning, 1968. Thorup: Ferske vandes økologi. – *Specialer:* Mælk. Gæring. Arbejdsfysiologi. Blod. Nedbrydning af organisk materiale. Enzymer.

3xzF (J. Nielsen)

Lærebøger: Som 3yF. – *Specialer:* Irritabilitet og bevægelse. Gæring. Spiring og vækst. Enzymer. – *Ekskursion:* Som 3a.

3yF (J. Nielsen)

Lærebøger: Thorup: Ferske vandes økologi, 1973. Munk: Biologi for matematisk gymnasium, 1964 og senere udg. – *Specialer:* Mælk. Gæring. Arvelighedsforsøg med bananfluer. Kyllingens fosterudvikling. – *Ekskursion:* Som 3a.

3xyzN (Wøldike)

Lærebøger: Christensen m. fl. (red.): Biologisk forskning, 1968. Graae: Biokemi for gymnasiet, 1969. Heie: Evolutionslære. – *Speciale:* Mælk.

3xzS (J. Nielsen)

Lærebøger: Thorup: Ferske vandes økologi, 1973. Munk: Biologi for sprogligt gymnasium, 1964 og senere udg. – *Specialer:* Endnu ikke valgt. – *Ekskursion:* Som 3a.

2PQ (Wøldike)

Lærebog: Christensen m. fl. (red.): Biologisk forskning, 1968.

1p (Wøldike)

Lærebøger: NOAH 14/15: Økologi. NOAH 23/24: Madproblemer. Holm: Arvelighedslære, 1973. *Håndbog:* Castro: Sultens geografi, 1972. Afsnittet heri om ernæringsforholdene i Amazonlandet har været benyttet som grundlag for gruppearbejde.

1q (J. Nielsen)

Lærebøger: NOAH's tidsskrift hæfte 14/15 1972 og 23/24 1973. Holm: Arvelighedslære, 1973.

Fysik

3xzF (Strømberg)

Læst: F. Andersen, O. Bostrup m. fl.: Fysik 1 for gymnasiet (2. udg.). Noter om bølgelære. F. Andersen, O. Bostrup m. fl.: Fysik 2A for gymnasiet (1969) (÷ overlapninger med ovennævnte bog og noter). Noter om samtidighedens og længdens relativitet. J. K. Eriksen og S. Sikjær: Fysik for gymnasiet III (÷ atomfysikken). M. Møller Jørgensen, Fr. Nielsen, K. W. Norbøll: Atomfysik og elektronik (÷ elektronikken). Noter om brintspektret, Noter om Rutherford's forsøg, Noter om stjerners opbygning og udvikling. – 39 øvelser. – *Film:* Frames of reference, En ny virkelighed. – *Ekskursion:* Niels Bohr Institutet og Teknisk Museum. – *Valgfrie emner:* Geometrisk optik med eksperimenter. Elektronik, multivibratorer og tællekredse. (Sidste emne ikke valgt pr. 1-2-75).

3yF (Aaboe)

Lærebøger: F. Andersen, O. Bostrup m. fl.: Fysik 1 (1972), Fysik 2A (1969), Fysik 3A (1970). – *Læst:* Fysik 1, Fysik 2A (÷ side 9–28, 80–81, 111–112, 125–126, 149–150, 161, 162–180, 187–188). Fysik 3A (÷ side 91–92, 95–100). – *Øvelser:* ialt 38. De 32 første var: Petroleum's rumudvidelseskoefficient (dilatometer). Petroleum's rumudvidelseskoefficient (pyknometer). Faste stoffers varmekoefficient. Gasflammens temperatur. Smeltepunkt for parafin. Underafkøling af natriumsulfat. Opløsningsvarme for natriumhydroksid og kaliumnitrat. Boyle – Mariottes lov. Gay – Lussacs 2. lov. Luftarternes tilstandsligning. Isens smeltevarme. Vands fordampningsvarme. Mættede vanddampes tryk. Længdeudvidelseskoefficient. Luftens fugtighed. Lufttermometret. Standard massefylde for ilt. Substitutionsmetoden. Et elements konstanter. Wheatstones bro. Kompensationsmetoden. Linser. Jævn cirkelbevægelse. 1. hovedsætning. Newtons 2. lov. Rotationsenergi. Lydens hastighed. Harmonisk bevægelse. Magnetisk induktion. Oscilloskopet. Tangensboussole. Selvinduktion.

3xyzN (Damkjær)

Lærebøger: F. Andersen, O. Bostrup m. fl.: Fysik 1 for gymnasiet (1972), N. Møller Jørgensen m. fl.: Bølgelære (1973), Mekanik 2 (1973), Ellære 2 (1971), Atomfysik og elektronik (1970).

3xzS (B. Mønsted)

Lærebøger: F. Andersen, O. Bostrup m. fl.: Fysik 1 for gymnasiet (1972), M. Møller Jørgensen m. fl.: Mekanik 1 (1969), Mekanik 2 (1973), Bølgelære (1973), Ellære 2 (1971), Atomfysik og elektronik (1970). – *Læst:* Fysik 1: hele bogen, Mekanik 1: §§ 7, 10, 11, 12, 13, 22, 30, 32, Mekanik 2: §§ 6, 10, 11, 20, 21, 23, 24, 25. Bølgelære:

§§ 2, 3, 6–9, 11, 12, 16, 17, 19–22. Ellære 2: §§ 2–4, 6, 7, 11–13, 15, 19–23, 25–29. Atomfysik og elektronik: §§ 2–8, 14–31. (I flere tilfælde er suppleret med noter). – 30 øvelser. – *Ekskursion*: Niels Bohr Institutet og Teknisk Museum.

2PQ (Damkjær)

Lærebøger: F. Andersen, O. Bostrup m. fl.: Fysik 1 for HF, Fysik 2 for HF, M. Møller Jørgensen m. fl.: Atomfysik og elektronik.

Kemi

2xF (Bang)

Lærebog: Stig Andersen, Ido Leden: Kemi for Gymnasiet 1, 2 og 3. – *Læst*: ovennævnte bøger. – *Eksperimentelt stof*: 20 øvelser med journal. – *Valgfrit emne*: Vandforening. – *Ekskursion*: Besøg på Cheminova.

2yF (Madsen)

Lærebøger: C. J. Carlsen og A. Jensen: Kemi i grundtræk 1 og 2. – *Læst*: Bind 1: kap.: 1–6, 7 (s. 61–63), 8 (s. 72–76), 10 (s. 87–93), 11 (s. 98–112), 12 (s. 116–122, 125–131), 13 (s. 136–144). Bind 2: kap.: 1, 3 (s. 28–101), 5 (s. 135–143), 6–16 elevøvelser.

2zF (Bang)

Som 2xF.

2xyzN (Madsen)

Som 2yF.

2xyzS (Bang)

Lærebøger: Stig Andersen, Ido Leden: Kemi for gymnasiet 1, 2 og 3. – *Læst*: Bind 1, uddrag af bind 2 og bind 3. – *Eksperimentelt stof*: 15 øvelser med journal. – *Ekskursioner* (med rapporter): Levnedsmiddelkontrollen, Vandrenseanlæg, Cheminova.

2PQ (Madsen)

Lærebøger: Kemi i grundtræk af Stig Andersen og Ido Leden, bearbejdet af Carl J. Carlsen og Arne Jensen. – *Læst*: Bind 1: Kapitel 1, 2, 3, 4 (s. 18–27, 32–35), 5, 6, 8 (s. 72–76), 10 (s. 87–93), 11 (s. 98–112), 12 (s. 116–122, 125, 131–134), 13 (s. 136–138, 140–144). Bind 2: Kapitel 3 (s. 29–37, 42–45, 46–47, 57–59) (ø) 60–61, 66–68, 70 (til linie 7 for neden), 81–82, 73–75 (midt), 6 (s. 135–142, 150–153). Bjerndiagrammer (fra noter).

Matematik

3xzF (Aaboe)

Lærebøger: Kristensen og Rindung: Matematik I (3. rev. oplag), Matematik 2. 1. (1973), Matematik 2. 2. (1974), Matematik 3 (1972). – *Overspringelser*: Matematik I: VII §§ 35–39, VIII §§ 4–6, X, XI. Matematik 2. 1.: III §§ 11(16). Matematik 2. 2.: VII §§ 13–18. Matematik 3: III §§ 11, 12, IV, appendix. – *Valgfrit emne*: E. Kristensen: Differentialligninger.

3yF (B. Mønsted)

Lærebøger: Kristensen og Rindung: Matematik I (1971), Matematik 2 (1971) + Tillæg, Matematik 3 (1972). – *Læst:* Matematik I: I–V, VI (÷ §§ 10, 11) VII (÷ §§ 35–39) VIII, IX (÷ §§ 3, 4), X, XI (÷ § 15). Matematik 2: II (÷ §§ 11–13), IV (÷ § 32), V (÷ §§ 31, 32, 35–40), VI, VII, IX (÷ §§ 16–20) samt tillæg til matematik 2. Matematik 3: I, II, III (÷ §§ 11, 12). – *Valgfrit emne:* Jonny Schultz: Matematikkens anvendelse i biologi.

3xyzN (B. Mønsted)

Lærebøger: Kristensen og Rindung: Matematik I (1971), Matematik 2.1 (1973), Matematik 3 (1972). – *Læst:* Matematik I: I–V, VI (÷ §§ 3, 4, 10, 11, 39), VII (÷ §§ 35–39), VIII (÷ §§ 3–6), IX (÷ §§ 3–6), XI (÷ §§ 4–15). Matematik 2.1.: I, II, III (÷ §§ 7, 11, 16), IV (÷ §§ 26, 27). Matematik 3: I, II, III (÷ §§ 11, 12), IV (÷ §§ 9–11).

3xzS (I. Mønsted)

Lærebøger: Kristensen og Rindung: Matematik I (1971), Matematik 2.1 (1973), Matematik 3 (1972). – *Læst:* Matematik I: I–V, VI (÷ §§ 3, 4, 10, 11, 39), VII (÷ §§ 35–39), VIII (÷ §§ 3–6), IX (÷ §§ 3–6), XI (÷ §§ 4–15). Matematik 2.1.: I, II, III (÷ §§ 11, 16), IV (÷ §§ 23, 26, 27). Matematik 3: I, II, III (÷ §§ 11, 12), IV (÷ §§ 9–11).

2a (Strømberg)

Lærebøger: Bülow, Handest m. fl.: Matematik for sprogligt gymnasium 1 og 2. Ovennævnte bøger er læst med overspringelser.

2b (I. Mønsted)

Lærebøger: Bülow, Handest m. fl.: Matematik for sprogligt gymnasium 1 og 2. – *Læst:* Bog 1: §§ 1–11, 15, 17–18, 20–31. Bog 2: §§ 1–10, eksempler fra § 12, §§ 13–15, § 16 (÷ beviser), §§ 17, 18, 23–27.

2p (I. Mønsted)

Lærebog: F. Handest, E. Mortensen, K. Vetter: Matematik A. – *Læst:* §§ 1–22, 24–26, 28–36, 38–40, 42–45.

2q (Madsen)

Lærebog: F. Handest, E. Mortensen, K. Vetter: Matematik A. – *Læst:* §§ 3–22, 24–26, 28–36, 39, 40, 42–45. Titalslogaritmefunktionen er læst efter noter.

2PQ (B. Mønsted)

Lærebøger: F. Handest, E. Mortensen, K. Vetter: Matematik A + B. – *Læst:* Begge bøger (÷ Matematik A: § 27).

1p (Riis-Jensen)

Lærebog: J. Lichtenberg: Noter til matematik for HF fællesfag. – *Læst:* Hele bogen. – *Frie timer:* De 20 timer er anvendt til i samarbejde med biologi (J. N.) og samfundsfag (L. P.) at udbyde kapitlet om statistik med følgende emner: middelværdi, spredning, normering, normalfordeling (herunder arealbetrægtninger og brug af tabel (Erlang S)), den centrale grænseværdisætning (herunder teorien for bestem-

melse af middelværdi for en population ved hjælp af tilfældigt udvalgte grupper og anvendelse heraf) og endelig chikvadratfordelinger.

1q (Brøndsted)

Som 1p.

Religion

3a (F. Mathiesen)

Anvendte undervisningsmidler: Bibelen. Den danske salmebog med ritualer. Søren Holm: Religionerne. Sv. Aa. Bay: Fremmede religioner i nutiden. Arild Hvidtfeldt: Religioner og kulturer. Aagaard og Kehler: Verdens Religioner. Knud Ochsner: Afrikansk livsforståelse. Knud Ochsner: Stamme og samfund i Afrika. Henny Harald Hansen: Islam. Frede Løkkegård: Muhammed. Frits Pullich: Buddhas vej til nirvana. Frits Pullich: Brahmanisme og Hinduisme. Bhagavadgita ved Poul Tuxen. Frits Pullich: Et Strejftog gennem Religionernes Verden. Erik W. Nielsen: De store verdensreligioner. Lao-tse: Tao-te-king. Aage Marcus: Den blå drage. Poul E. Andersen: Bibelen og dens verden. Gösta Lindeskog: Bibelkundskab. Haar og Nørregård: Kirkehistoriske Læsestykker I–III. Lund, Pihl, Sløk: De europæiske ideers historie. Sv. Aa. Bay og Busch: Den romersk-katolske kirke. Blaise Pascal: Tanker, ved Knud Ferlov. Sv. Aa. Bay: Den evangelisk-lutherske kirke. Herluf Eriksen: Den forsømte børnelærdom. Johs. V. Sørensen: Samtaler om kirken. Højern, Lindqvist, Skydsgård: Kristenhedens kirkesamfund. Christensen, Fogde, Jensen: Religion og livsanskuelse. Helge Bechmann: Kirkehistoriske konfrontationer. T. Bülow-Hansen: Den kristne tanke gennem tiderne. Axel Hjeresen: Det moderne menneskes dogmer. Sv. Norrild, Per Salomonsen: Religionspsykologisk tekstbog. Viktor E. Frankl: Psykologi og Eksistens. Gudrun Brun: Skilsmissebarnet samt Børn og skilsmisse. Axel Hjeresen: Ungdomsmoral. – *Læst i II g:* Faget religion i gymnasiets fagkreds. Hvorledes bliver religion til? Videnskaber, der har religion som genstand. Religiøse, religionshistoriske grundbegreber. Det religiøse sprog. Primitiv religioner (fænomenologisk). Nordisk religion, skabelse, liv, ragnarok (Vølvens Spådom). Primitiv religiøse træk i GT, Jos., Dom., 1. Mosebog. Indvandringstiden. Dommerperioden; Gud, folk, land, liv, historie, det deuteronomiske historieskema. Skabelse, syndefald og jordeliv. Menneskesynet. – J. Anker Larsen: For aaben dør. Indiens religioner, især Upanishaderne og mystikken. Livspessimismen. – *Læst i III g:* Samtaler om kirken. Mening med livet og tilværelsen? Viktor E. Frankl. Flugt fra virkeligheden. Ungdomsmoral. – Frikirker og sekter. Frelsens Hær.

3b (F. Mathiesen)

Undervisningsmidler som 3a. Læst i II g: Fagets stilling i gymnasiets fagkreds. Religionens oprindelse. Gudsforestillingen. Tro og viden, videnskab. Tilværelsesforståelse. – Primitiv religion (fænomenologisk). Religiøse fester. Det religiøse drama. Dramaet i Hellas. Dionysesreligionen og De eleusinske mysterier. Euripides's Bacchai. Ethiskbestemt religion. Sokrates. Platon (hans stat, Augustin og Civitas Dei). Epikur. Epiktet. Marcus Aurelius. – Religion i Kina. Religion og levelære. Kung Fu-tse. Lao-tse. – *Læst i III g:* Poul E. Andersen: Bibelen. Evangelierne og deres beskaffenhed. Forkyndelsen. Den første kristne forkyndelse for hedninger i Hellas (1. og 2. Thess.). Kristi genkomst. Matth. 24–25. – Forsøg på at bestemme folkereligiøsitetens indhold, trosforestillingen. Dens dogmer. Sammenligning med Bjergrædikenen.

Eksistentiel kristendom. Kristent liv. Søren Kierkegaard. Kristen mystik (Symeon Theologen). Mystik og religion. – Religiøse (bibelskprægede) retninger. Jehovas Vidner.

3x (F. Mathiesen)

Undervisningsmidler som i 3a. *Læst i II g:* Faget og dets placering i gymnasiets fagkreds. Religionens tilblivelse. Videnskaber med religion som genstand. Religionens grundbegreber og sprog. – Primitive religioner (fænomenologisk). – Græsk religion læst under synspunktet: evolution, under samme synspunkt Islam. Muhammedanisme i nutiden. En dansk aflægger: Ahmadiya-sekten. – Ondt og godt. Det ondes problem. Persisk religion (det gode, det onde, synet på historien og verdensforløbet, de sidste tider) sammenholdt med Senjødedommen og Kristendommen. – *Læst i III g:* Lindeskog: Bibelkundskab (hele fremstillingen). Evangelierne og deres beskaffenhed. Synoptisk læsning. Evangeliets centrum. 1. Johannes's brev. Begrebet kærlighed (sammenholdt med erosbegrebet). Det kristne syn på mennesket, dets liv og dets opgave i verden. De evangeliske kirker. Ortodoksi (lære og liv). Pietisme (liv og lære). Lov og evangelium. Omvendelse. Den religiøse psyke. W. James. Kretschmer. Det religiøse anlæg. Den religiøse tanke. Descartes. Kant. Oplysningstiden. Rationalismen (Lessing: Nathan Der Weise, tolerancen). Horrebøw (den sekulariserede tanke).

3y (F. Mathiesen)

Undervisningsmidler: som i 3a. – *Læst i II g:* Fagets problematik i gymnasieundervisningen, i det moderne menneskes eksistens. Religion som genstand for videnskabens undersøgelser. Hvorledes opstår religion? Hvordan må religionens begreb bestemmes? Funktionen, individuelt, socialt. Primitive religioner i primitive samfund. Udtryksmåder, Kikuyuerne i Afrika. Religiøse fester. Det religiøse drama. – Ethiciseret religion. Sokrates. Euripides. Platon. Epikuræismen. Stoa. Mark Aurel. – Religioner i Indien. Buddhismen. Upanishaderne. Indisk livspessimisme. – *Læst i III g:* Herluf Eriksen: Den forsømte børnelærdom. Særligt behandlet: Familien og dens nutidige problematik. Ung og gammel. Børn og forældre. Opdragelse. Benyttet til belysning heraf: Historien om Hanne, radiomontage 20/10-74 af Christian Stentoft samt Gudrun Bruns konstateringer vedrørende skilsmissebørns forhold. Jesu døds og opstandelses betydning i kristendommen.

3z (F. Mathiesen)

Undervisningsmidler: som i 3a. – *Læst i II g:* Religion som fag i gymnasiet. Videnskaber, der arbejder med religion som genstand. Hvordan bliver religion til? Hvad menes med dens begreber? Dens karakter. Sandhedsbegreber. – Primitive religioner fænomenologisk behandlet. Deres struktur og udtryksmåder. – Dette undersøgt på græsk religion. Ethicering og intellektualisering af det religiøse. Sokrates. Euripides. Platon. – Religiøsitet og livsanskuelse (Christensen, Fogde, Jensen). – Religionspsykologi, herunder især Folkereligiøsitet og Folkereligion. Forsøg på at blive klar over folkereligionens indhold. Metoder hertil. Folkereligiøsiteten stillet over for naturvidenskabeligt livssyn, det biologiske livssyn, ungdomsreligiøsiteten i nutiden. – Religioner i Indien, især upanishaderne og mystikken. Livspessimismen. – *Læst i III g:* Lindeskog: Bibelkundskab. Israels religion (fremstillingen i Europæiske ideers historie). – Den romersk-katolske kirke. De konstituerende principper i den: Paven. Modreformationens kirke. Jesuitterne. Ignatius Loyola. Religiøs lydighed. Midlerne hertil: Exercitia spiritualia (yoga). Jesuitternes betydning for kirken. Pascals angreb.

Ekstistensanalyse. Menneskeopfattelsen. Livsforståelsen. Mening i tilværelsen? Pascal, Viktor E. Frankl, Den danske kirkes julesalmer (deres livsforståelse). – Kristendommen og det moderne samfund, 4 radioudsendelser i foråret 1968.

2p (F. Mathiesen)

Læst i 2. semester: Sv. Aa. Bay: Fremmede religioner i nutiden, Danmarks Radio: Hinduismen. Danmarks Radio: Buddhismen. Poul E. Andersen: Bibelen og dens verden, Danmarks Radio: Det gamle Testamente. – *Læst i 3. semester:* Bechmann: Kirkehistoriske konfrontationer (hele fremstillingen). Sv. Aage Bay: Den evangelisk-lutherske kirke. T. Bülow Hansen: Den kristne tanke gennem tiderne (≠ Tidehverv). Tekststudvalget i GT og NT er gjort ud fra aspektet »Udvælgelses- og pagttanken« med de dertil knyttede begreber og forestillinger. 1. Thessalonikerbrev er behandlet således, at Pauli menighedsgrundlæggende forkyndelse lod sig tegne.

2q (H. Rørtoft-Madsen)

Klassen har gennemgået følgende stof: 1) *De skriftløse folkeslags »primitive« religion* på grundlag af en alment beskrivende fremstilling, som tillige har givet de fornødne grundbegreber. Der er blevet læst tekster – især omhandlende afrikanske stammer og nordamerikanske indianere – til belysning af religionen i sig selv og set i forhold til naturforhold, erhvervsforhold og social organisation. – 2) Blandt *de ikke-bibelske skriftreligioner* har klassen læst hinduismen og buddhismen. Hovedvægten er blevet lagt på disse religioners historie, lære, ritus og etik. – 3) Som *baggrund for læsningen af den gammel- og nytestamentlige litteratur* er gennemgået en oversigt over Israels historie fra stammeindvandringstiden til ca. 135 e. Kr. med særlig vægt på de historisk-politiske, sociale og religiøse forhold på Jesu tid, en orientering om skrifternes indhold, form og tilblivelses- og overleveringshistorie, og endelig har klassen stiftet bekendtskab med den historisk-kritiske metodes betydning for tekstfortolkningen. Fra det gamle testamente er læst uddrag fra Mosebøgerne, Josua, Hoseas og Esajas. Fra det nye testamente er læst uddrag fra de tre synoptiske evangelier, Johannesevangeliet og Paulus' Romerbrev. – 4) I *emneform* er blevet gennemgået: a) middelalderens katolicisme med hovedvægt på klostervæsenet, sakramenterne og forholdet imellem kirke og stat, b) protestantismens gennembrud og Luthers teologi, c) kritik af religion og kristendom på grundlag af psykologisk og/eller social-politisk anskuelse og d) tidehvervsbevægelsen belyst ved afhandlinger og prædikener.

Musik

2PQ (C. Laustsen)

Som opslagsbog er anvendt: Holst. Musikkens alfabet. Der er indøvet sange efter 555 sange, Visebogen 1 og 2 og løse blade. Menuet, rondo, variationsform, sonateform, fuga og ragtime er indøvet.

Formning

3a (Jonna Sejg)

Undervisningen er drevet individuelt. Mere praktisk end teori. Tilbudene har omfattet: Tegning, akvarel farve, farvekridt, oliemaling, forskellige trykformer, mono-

typi, keramik, modellering, stoftryk, porcelænsmaling, gasbetonhugning og vægdekoration. Teori og kunst diskuteres ud fra arbejdets naturlige associationer.

3b (Jonna Sejg)

Som 3a.

3y (Jonna Sejg)

Som 3a.

2PQ (Jonna Sejg)

Efter at forskellige arbejdsmetoder var blevet præsenteret i 1. HF, har de, der har valgt formning som tilvalg, selv ønsket, hvad de ville arbejde med. Som sådan er undervisningen individuel, da jeg derigennem mener netop at få hver enkelts personlige evner og indstilling frem. Teori og kunstformnelse er diskuteret og fremlagt på skift in plenum. Rådhusets vekslende udstillinger, Holstebro museum samt Søndergaards museum er særligt gennemgået.

Gymnastik

Piger (H. Bech Hald, M. Jaffke, N. Kaae)

I indesæsonen har pigerne trænet i atletik, øvelserne til regionsstævnet, haft løbetræning og løbet 800 m på tid. Mens svømmebadet havde åbent, er den ene time brugt til svømning med særlig vægt på begyndere og udholdenhed, lidt crawltræning for enkelte. Indesæsonen startede med basket- og volleyball, både specialtræning og spil skiftevis med styrke- og konditionstræning. Fra november stod vi på grund af ombygning uden omklædnings- og baderum og har brugt timerne til dans, arbejdsteknik, kunstig åndedræt, og i tiden efter jul har vi igen trænet volleyball, men mere teoretisk, da vi måtte undervære bad og omklædning. I de frivillige timer efter skoletid har der været atletik og volleyball.

Drenge (W. Jaffke)

På grund af omklædnings- og baderums modernisering nov./febr. har indeperioden været stærkt beskåret. Der har i nævnte tid været arbejdet med folkedans, arbejdsteknik, førstehjælp, love i forskellige boldspil m. m. I den korte aktive del af tiden: Basketball med elementære teknik-taktik øvelser, selvtræningsprogrammer og styrketræning. Udendørs har arbejdet indeholdt: Fodbold med teknikøvelser, atletik – især regionsstævnets øvelser, men også løb, interval- og distancetræning. I de frivillige sportstimer efter skoletid har der været arbejdet med fodbold, uden- og inden-dørs, samt volleyball.

I årets løb

Sportsaktiviteter uden for skoletiden 1974/75

Skolens idrætsdag, den 17/9 omfattede i år ikke kun atletik, men også boldspil, hvilket for idrætten havde den fordel, at halvdelen af eleverne var aktive i mindst een disciplin.

Den 19/9 deltog Struer Statsgymnasium med 1 pige- og 3 drengehold i regionsstævnet i atletik i Thisted. Pigeholdet blev nr. 3, drengene i grupperne 1 - 2 og 3 henhv. nr. 4-1 og 4 i dysten med de 5 deltagende skoler fra Skive, Holstebro, Nykøbing, Thisted og Struer.

I den i efteråret arrangerede fodboldturnering for drenge mellem regionens skoler opnåede skoleholdet følgende resultater: Struer-Thisted 4-2, Holstebro-Struer 2-2, Nykøbing-Struer 2-3 og Struer-Skive 1-1. Da turneringen ikke nåede at blive færdigspillet foreligger ingen slutstilling.

Både pigerne, den 17/1 i Holstebro og drengene, den 31/1 ligeledes i Holstebro deltog i landsturneringens indledende kampe i volleyball. Resultater herfra er ikke kendt, da redaktionen sluttede før de nævnte datoer.

I tiden 17. til 22/3 afvikledes skolens årlige boldspilsarrangement i Struer-Hallerne. Skolens elever og lærerhold havde lejlighed til en dyst med hinanden i indefodbold, håndbold, basketball, volleyball og badminton.

Musikaktivitet uden for skoletid i skoleåret 1973/74

Sangstævne på Skive Gymnasium 8/11 1974. Koncert i Harboøre kirke 11/12 1974. Musikfestival i Struer 20/3 1975. Forårskoncerter i Viby og Struer i sidste halvdel af april.

Introduktionsdagene august 1974

Også i 1974 afholdt skolen en introduktionsuge for de nye elever i 1. g og 1. HF. Det blev dog i første omgang kun til tre dage, idet bibliotekskurset og kurset i studieteknik blev placeret senere i skoleåret. (Bibliotekskurset således i oktober 1974). Omplaceringen skete som følge af erfaringer fra sidste år. Den første dag blev benyttet til at give de nye elever praktiske oplysninger om den daglige skolegang. De to sidste dage var der om formiddagen gruppedynamik, der blev holdt klassevis, og efter frokost var eleverne delt

i to hold, som deltog i henholdsvis folkedans og en orienteringsgang i Struer. Baggrunden for det sidste arrangement var, at skolen modtager mange udenbys elever, som på denne måde kunne få lejlighed til at orientere sig lidt i byen, og stifte bekendtskab med nogle af de steder, som de ville få brug for i deres daglige skolearbejde.

Studiedagene

I lighed med tidligere år afholdt Struer Statsgymnasium i dagene 5-7/3 1975 tre studiedage, hvor den almindelige undervisning suspenderedes til fordel for et bredere emneudbud. Studiedagene tilrettelagdes på følgende måde: Gennem indkaldelse af forslag fra lærere og elever opstilledes ca. 60 emnehold, hver under ledelse af en/flere lærere, en elev eller i sjældne tilfælde en velvillig udefrakommende. Emnespredningen var, selv om der i år kun var tale om tre studiedage, stor. Der behandledes således f. eks. emner som: Sportsdykning, madlavning, datalogi og oldislandsk. Arbejdet på hvert hold strakte sig over 1-3 dage, og alle elever fik derved mulighed for at melde sig på maksimalt 3, minimalt 1 hold, således at alle tre dage dækkedes ind.

Ideen bag studiedagene er gennem det store emneudbud og opløsningen af klassestrukturen at give elever og lærere lejlighed til at stifte bekendtskab med så mange lærere og elever som muligt ud over dem, de møder i klassen til hverdag. Desuden opnår man ved her at åbne skolen for emner, som ligger i periferien af eller helt uden for de områder og fag, der indgår i den daglige undervisning, at give såvel lærere som elever adgang til at møde andres interesser eller dyrke gamle kæpheste. Endelig giver den stærke motivation, som opnåes gennem det frivillige holdvalg, gode muligheder for forsøg med ultraditionelle undervisningsformer og i det hele et tvangsfrit samvær på tværs af fag- og aldersskranker.

Den praktiske tilrettelæggelse og gennemførelse varetages af J. Arlund Pedersen.

Skolekomedie

Det er i år efter en flerårig pause lykkedes at få genoptaget skolekomedietraditionen idet en gruppe bestående af 9 elever samt Arlund Pedersen og Paul Erik Høy har indstuderet André Roussins komedie »Luften er svanger« til opførelse som afslutning på studiedagene. Skolen fik herved lejlighed til at udnytte de nyerehvervede scenefaciliteter til praktisk dramaturgi og fornøjeligt samarbejde.

Fællesarrangementer

Struer Statsgymnasium har i det forløbne skoleår afholdt fællesarrangementer, hvor alle skolens elever og lærere har kunnet samles i festsalen til fælles møde med foredragsholdere, skuespillere eller politikere.

Elevrådet

Skoleåret 1974-75 bragte endelig de vedtægtsændringer til at træde i kraft, som ellers af forskellige grunde havde ligget og samlet støv. Allerede sidste skoleår var de på nippet til at blive vedtaget, men det lykkedes altså ikke før nu.

Vedtægtsændringernes vigtigste princip er: Elevmødet er højeste myndighed. Det består af alle skolens elever, og skal indkaldes mindst to gange årligt. Hvis en klasse er utilfreds f. eks. med en afgørelse truffet af elevrådet, kan det kræve et elevmøde indkaldt.

Elevrådet består af bestyrelsen (formand, næstformand, kasserer og to sekretærer), en repræsentant fra hver klasse, samt alle interesserede elever, idet disse kan deltage på lige fod med det »faste« elevråd, og altså også har stemmeret.

Dette for at drage så mange ind i elevrådsarbejdet som muligt, fordi vi har samme problem her som adskillige steder iøvrigt: Manglende interesse for skolen. Alt for mange elever har ingen forståelse for at netop deres medvirken kun kan gavne alle parter: Eleverne og elevrådet (som gerne skulle være to alen af et stykke) samt lærerne, som trods alt ikke anser det for deres vigtigste opgave at træde os under fode.

Elevrådet er repræsenteret i stipendienævnet, biblioteks- og samarbejdsudvalget. I sidstnævnte organ behandles aktuelle sager, og i det hele taget kommunikationen skolen og eleverne imellem (dog har vi ingen lovfæstet indflydelse på de beslutninger, der træffes).

Af arrangementer skal nævnes en debat lige før valget med deltagelse af forskellige politiske ungdomsorganisationer. Bag dette stod, foruden elevrådet, DSU (Danmarks Socialdemokratiske Ungdom).

Uden for vort eget gymnasium er der sket det, at DGS (Danske Gymnasieelevers Sammenslutning) har fået en fraktion, der vil arbejde inden for DGS' rammer, men som ellers står i opposition til dens linje: MGF (Moderate Gymnasiasters Forum). Desuden er der oprettet endnu en organisation, denne uden for DGS, nemlig GLO (Gymnasiasternes Landsorganisation).

Det må være elevrådets løbende opgave også at informere om disse »fagforbund«, skønt vi ikke er med i hverken det ene eller det andet.

Niels Arne Lund-Sørensen, formand

Forældrefondet

Forældrefondet blev oprettet september 1947 efter vedtagelse af skolenævnet. Dets midler tilvejebringes ved frivillig indbetaling fra nuværende og tidligere elevers forældre af et årligt minimumsbeløb på 10 kr. Også interesserede gamle elever er velkomne til at indbetale til dette fond.

Formålet med fondet er deraf at afholde udgifter til foredrag, oplæsninger, koncerter o. lign., at yde tilskud til skolerejser, elevers deltagelse i sportstævner, arrangementer for gamle elever, udsmykning af skolen m. m. Til de for fondets midler trufne arrangementer har alle elever adgang, ganske uanset om deres forældre har ment at kunne være med eller ej, og forældrene er altid velkomne.

Fondet bestyres af rektor, og regnskabet revideres én gang årligt af en af skolenævnet udpeget revisor, hvorefter det normalt forelægges ved det årlige forældremøde.

Skolen takker alle de forældre, som gennem deres bidrag har vist, at de forstår betydningen af forældrefondet.

Stipendier og legater

Følgende legater står til skolens rådighed og uddeles af de respektive legatbestyrelser efter lærerrådets indstilling ved sommerafslutningen.

Stipendiefondet. Fondet er skabt ved bidrag fra en række by- og landkommuner samt fra en række privatpersoner, institutioner og firmaer inden for skolens oprindelige opland.

Skolenævnet fungerer som legatbestyrelse. Gaver til fondet modtages af rektor.

Struer Bys Legat. Legatbestyrelsen består af lektor *Johannsen*, udpeget af Struer Byråd, samt af et medlem udpeget af de forældrevalgte medlemmer i skolenævnet samt rektor.

»Reffo«s Legat. Legatet oprettedes 1945 af A/S »Reffo«. Legatbestyrelsen består af direktør *Jacob Koustrup* og rektor. Legatet uddeles normalt én gang om året.

Struer Andels-Svineslagteris Legat. Legatet oprettedes i 1946 på initiativ af afdøde slagteridirektør *Jespersen*. Legatet uddeles én gang årligt, fortrinsvis til en elev fra landkommune.

Rektor Tvies' Legat. Legatet oprettedes i juni 1946 af en kreds af rektor *Tvies'* venner i Struer og opland. Legatet uddeles i enkelt portion til en elev eller student fra skolen én gang om året.

Fra *Idagårdfondet* har skolen atter i år med tak modtaget 500 kr., der til

sommer efter lærerrådets indstilling uddeles til én eller flere elever, fortrinsvis til børn af landbrugere.

I forbindelse med årsafslutningen uddeltes der efter lærerrådets indstilling legatportioner til et samlet beløb af 2.700 kr.

Struer Statsgymnasiums Stipendiefond, 800 kr.

Struer Bys Legat, 400 kr.

Reffos Legat, 500 kr.

Struer Andels-Svineslagteris Legat, 100 kr.

Rektor Tvies' Legat, 500 kr.

Idagårdfondet, 500 kr.

Statens Uddannelsesstøtte. Fordelingen af støtte foregår direkte fra Statens Uddannelsesstøtte til den enkelte ansøger på grundlag af ansøgning, som gennem skolen sendes til Statens Uddannelsesstøtte.

Elevtal

Skolen havde pr. 1. september 1974 ialt 430 elever, heraf HF 104, Gymnasiet 326.

Afslutning

Forældrene indbydes hermed til den afslutningshøjtidelighed i skolens festsal, som afslutter skoleåret den 20. juni 1975 kl. 10,00. Det nye skoleår begynder mandag den 11. august 1975. 2. HF, 2. g og 3. g møder kl. 9,00, 1. g og 1. HF møder kl. 10,00.